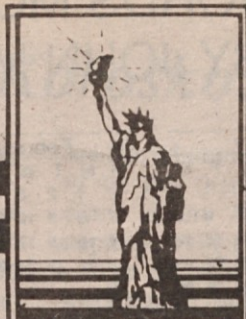

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

MILAN KRAVANJA
1301 N. COURTHOUSE RD.
APT. 1406
ARLINGTON, VA 22201-2537

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
Vol. 95 — No. 1 (USPS 024100) AMERIŠKA DOMOVINA, JANUARY 7, 1993 ISSN Number: 0164-680X 50¢

Memo from Madeline...

by Madeline D. Debevec

Happy New Year to all our subscribers and advertisers. May this year be the rest ever for you and your loved ones!

Edward Joseph Jerse
Makes His Debut

Ed and Shannon Jerse announce the birth of their son, Edward Joseph on November 25th at 11:44 a.m. He weighed in at 7 lbs., 12 ozs and was 20 inches long.

The Jerses report, "He is a great little guy and we feel truly blessed."

Shannon and Edward Joseph Jerse

Avenue. They have four children and eight grandchildren.

BUSINESS SCENE

John L. Petric was named general manager of Lubrizol Corp.'s Painesville manufacturing plant. Petric joined Lubrizol in 1973 and has held several manufacturing management positions, including his last assignment as general manager of Lubrizol's Bromborough, England plant. He earned a bachelor of science degree in chemical engineering from Case Western Reserve University in 1973 and a master's degree in business administration in 1980.

Petric

WEDDINGS
Chauby-Turk

Mr. and Mrs. Michael J. Chauby

Jennifer Ann Turk, daughter of Mr. and Mrs. Richard L. Turk, 5169 Karen Isle Drive, Willoughby, married Michael Joseph Chauby June 27 in Immaculate Conception Church, Willoughby. The Rev. Francis Curran officiated.

The bridegroom is the son of Mr. and Mrs. Joseph S. Chauby, 30741 Meadowbrook Drive, Willoughby Hills. His best men were his brother, Joseph Chauby of Willoughby Hills, and his cousin, Steven Rus, also of Willoughby Hills.

Sue Turk of Eastlake, sister of the bride, was maid of honor. Bridesmaids were Sara Turk, niece of the bride, Jan Wolley, Sue Stevens and Mary Beth Delaney, friends of the bride.

(Continued on page 2)

Midland Title Security Inc. named Justine Ovsenik its top salesperson for the year. Ovsenik is vice president and sales representative for the firm's Painesville office. In recognition of the achievement, the firm presented her with a special plaque and a trip to Toronto.

Ovsenik

Cleveland-based HWH Architects Engineers Planners Inc., an architectural, engineering and planning firm, named Peter P. Jancar as vice president and manager of civil and structural engineering services.

Jancar

EVENTS...

The Euclid Pensioners Club annual dinner dance will be held Feb. 6 in the Slovenian Society Home. Music by Slovenian Chromatic Club. For tickets call Josephine Trunk at 481-5004 or Ann Kosten at 946-3878.

John R. Telich, Sr., (left) is shown receiving a commemorative portrait from Harry Zilli, President of the Case Reserve Athletic Club, for having served as its president. This personalized sketch was done by Carol Dugan, daughter of Plain Dealer artist Dick Dugan and Women's Basketball Coach at Case Western Reserve University.

Telich, long active at Western Reserve University also served as the group's President in 1986. John continues to serve on the Visiting Committee on Physical Education and Athletics following 4 years as the Chairperson. Active in many civic and charitable groups, Telich continues an active roll as a Chartered Life Underwriter serving his clients with Sun Financial Group. His daughter, Patricia, is also affiliated with Sun Financial Group.

Joe and Fran Milner of Euclid recently celebrated their 50th wedding anniversary. They were married at St. Mary's Church on Holmes

Iz Clevelanda in okolice

Kosilo Slovenske šole—

Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi svoje vsakoletno kosilo v nedeljo, 24. januarja, v dvorani sv. Vida. Nakaznice so že na razpolago in jih lahko dobite pri starših otrok te šole. Vsi prisrčno vabljeni!

Msgr. Butala umrl—

Dan pred Božičem, 24. decembra, je v Jolietu, Ill., v starosti 94 let, umrl msgr. Matthias J. Butala, ki je bil dolga leta župnik fare sv. Jožefa v Jolietu, 16 let pa duhovni vodja pri KSKJ. Pogreb je bil v Jolietu 28. decembra.

V Rožmanov sklad—

Za šturdirajočo mladino v škribo Mohorjevih domov so darovali sledeči: \$20 g.ga. Frank Pustotnik, Geneva, O., v spomin škofa Stanislava Lenčka; \$20 ga. Agnes Bojc, v spomin brata Antona Škrabca; \$20 g. Janez Pičman, v spomin Jožeta Keteja; \$100 kan. je priložil g. Pavle Kveder, Lethbridge, Kanada. V svojem in v imenu Mohorjeve se za darove lepo zahvaljuje pov. J. Prosen.

MZA vabi—

Misijonska Znamkarska Akcija vabi to nedeljo na litanije, sestanek in božičnico. Litanije bodo ob 2. pop. v cerkvi Marije Vnebovzete, nato bo sestanek v dvorani pod staro cerkvico, po njem pa božičnica.

Krofi—

Oltarno društvo sv. Vida ima prodajo krofov to soboto, 9. januarja, od 8. ure zjutraj dalje, v društveni sobi. Pridite!

»Pristavska noč«—

Spet je eno leto mimo in se tudi za Slovensko pristavo začena nova sezona. Pristavska noč je prva prireditev za SP in bo letos v soboto, 23. januarja, zvečer v SND na St. Clairju. Pričela se bo ob 6.30. Ga. Smolič bo postregla z dobro večerjo, Alpski sekstet pa za veselo razpoloženje. Vstopnice dobite, če pokličete Jožeta Koširja na tel. 481-5521. Vsi prisrčno vabljeni!

Koledarji—

V pisarni imamo nekaj stenskih koledarjev za 1993. Ako se zanimate, pridite ponje.

Za nove naročnike—

Znatno znižane naročnine za AD še ponujamo novim naročnikom. Za več informacije, kličite 431-0628.

Za rojstni dan—

Mary H. Gornik je darovala \$25 našemu listu in sicer ob rojstnem dnevu Alice Opalich.

Spominski darovi—

Jože in Mili Lekan, Willoughby Hills, O., sta darovala \$25, v spomin Jožeta Odarja.

Theresa Percic je darovala \$10, v spomin staršev Franka in Olge Perpar.

Pavla Dolinar, Cleveland, O., je poklonila \$7, v spomin moža Milana.

Vsem darovalcem za naklonjenost se najlepše zahvalimo.

V tiskovni sklad—

Kr. št. 1 PSA je daroval \$100 v podporo našemu listu.

Dr. Joseph Kastelic, M.D., Akron, O., je daroval \$25.

Društvo št. 61 ADZ je darovalo \$25.

Ted in Vida Horn, Monterey, Kalif., sta prav tako podarila \$25.

Ga. Jennie Zaman, Richmond Hts., O., je pa darovala \$20.

Vsem darovalcem za njih podporo iskrena hvala!

KOLENDAR JANUAR

16. — Farni ples v dvorani pri Sv. Vidu (Centennial Ball).

23. — Slovenska pristava priredi »Pristavsko noč«, v SND na St. Clairju. Igra Alpski sekstet.

23. in 24. — Newyorški Slovenci imajo smučarski izlet in tekme v Rutlandu, Vt.

24. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi vsakoletno kosilo v dvorani sv. Vida. Pričetek ob 11.30 dop.

FEBRUAR

20. — Dramatsko društvo Lilija priredi Pustno zabavo z večerjo, ob 7. zv., v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra Stane Mejač trio.

MAJ

1. — Slovenski festival v New Yorku, N.Y.

22. — Korotan ima koncert v avditoriju sv. Vida. Igra Alpski sekstet.

JUNIJ

6. — Otvoritveni piknik na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

5. — Zaključek jubilejnega leta pri Sv. Vidu, s sv. mašo ob 12. uri. Glavni maševalec bo nadškof Anthony Pilla. Po maši banket v SND na St. Clair Ave.

19. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

MALI OGLASI

Help Wanted

Part time. Afternoon or evening. We will train. Call 431-0628.

(1-3)

Memo from Madeline

(Continued from page 1)
bride. All live in Willoughby. Melissa Turk of Willowick, niece of the bride, served as flowergirl.

Ushers were Joseph Chauby, brother of the groom, Tony Kavcic, Martin Armbruster and David Kogovsek, friends of the groom. All live Willoughby Hills. Michael Turk of Mentor, nephew of the bride, served as ringbearer.

After a reception at the American Croatian Lodge in Eastlake, the couple took a trip to Jamaica. They live in Willoughby.

The bride is a student at Cleveland State University, and is an underwriter for Progressive Insurance.

The groom is a graduate of Cleveland State University and is material/production planner for Royal Appliance.

* * *

Godic-Gagnon

Jennifer L. Gagnon married

Ralph A. Godic, Sept. 12 in St. Michaels Church in Cleveland. The Rev. Frank Godic officiated.

The bride is the daughter of Mr. and Mrs. James B. Gagnon, 243 E. 324th St., Willowick. Her husband is the son of Mr. and Mrs. Ralph A. Godic, 7305 Arbor Glen, Concord Township.

A reception at the Knights of Columbus Party Center, in Wickliffe honored the couple before a wedding trip to Daytona Beach, Fla. They live in Willowick.

The bride is a 1986 graduate of Lake Catholic High School in Mentor and Inner State Beauty School. She is a hair stylist at Mario & Co. Hair Designers in Richmond Heights. Her husband is a 1986 graduate of St. Joseph High School in Cleveland and a 1990 graduate of Wake Forest University in Winston Salem, North Carolina. He is a truck broker for R & G Brokerage in Willoughby.

dent Coolidge's birthplace, factory outlet shopping, scenic village of Woodstock, Vermont.

Cross-country skiing is also available.

For further information call: Marjan Henigman (eve) 516/979-7181; Silvester Lango, M.D. 212/688-7222 FAX: 212/888-4139, Darja Gacnik 212/421-0551, Stane Razen 201/461-8522, Bojan Bevc 212/465-1350; Ivan Kamin 718/424-2711. For NY-CT Pico Bus Information call Karli Klesin 718/386-5317. Please make all reservations ASAP!

All SLOVENIANS are welcome "DOBRODOSLI" to ski or for fun!

In Honor

Enclosed is \$25.00 donated in honor of my dear friend Alice Opalich on the occasion of her birthday on January 1st.

Mary (Cookie) Gornik
Euclid, Ohio

Donates \$100

A great big thanks to Progressive Slovene Women of America, Circle No. 1 for their very generous donation of \$100.00 as sent in by Vida Zak, secretary.

SHA Birthdays

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged who were born in the month of January:

- 1-01, Mary Jeraj, 87
- 1-01, Rose Komochar, 89
- 1-01, Josephine Lustic, 91
- 1-02, Frances Novak, 82
- 1-03, Josephine Sustarsic, 100
- 1-06, Mary Sadar, 96
- 1-06, Joseph Semick, 76
- 1-09, Pauline Femec, 87
- 1-09, Frances Tomsic, 81
- 1-11, Veronica Kovach, 99
- 1-17, Anthony Petkovsek, 90
- 1-19, Paula Bevcic, 93
- 1-20, Mary Terlep, 93
- 1-24, Agnes Dragolich, 101
- 1-27, Jennie Sedey, 84

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

100 WORDS MORE OR LESS BY JOHN MERCINA

January	February	March
S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
April	May	June
S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
July	August	September
S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
October	November	December
S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

1993

2nd Slovenian Slalom Championship at Pico, Vt

New York, NY — All Slovenians are invited to attend the "Second Slovenski Weekend" or the "Second Slovenian Giant Slalom Championship at Pico, Vermont on January 22-24.

This year's Slovenian winter get-together is being held at Pico — Vermont's Friendly Mountain — in Rutland, Vermont. Pico is well known for keeping both the skier and non-skier happy. Pico was chosen for its reputation for being the friendliest family ski resort in the East. We even have a private slope for the fun race.

Pico has the largest number of Slovenian ski instructors who will be available to ski with the group on Sunday.

Pico has over 17 miles of ski trails across four of Vermont's most scenic peaks; 40 ski trails total leading to one base area village.

Program:

Arrival on bus from Queens, New York and Fairfield, Connecticut or on your own — registration Friday night, January 22.

Saturday, January 23:
7:00 - 8:30 a.m. Final Registration

10:00 a.m.: Slovenian Giant Slalom - Nastar Race.

2:00 p.m.: Fun Race

7:15 p.m.: Complimentary Slovenian Homemade Dinner, followed by presentation of Awards, Prizes, Raffle, etc.

Sunday, January 24
8:15 a.m.: Slovenian Mass celebrated by Father Krizolog Cimerman, new pastor at St. Cyril Church, NYC.

9:00 a.m.: Ski with Slovenian instructors or on your own.

5:00 p.m.: Bus to New York and Fairfield departs.

The cost of skiing per day is \$25.00 per person, plus \$6.00 for Slovenian Giant Slalom Championship registration fee which also includes fun race. If you wish to race, you must

register and pay the fee.

Mail registration with checks payable to: Silvester Lango, M.D., "Ski Pico" 435 East 57 Street, New York, New York 10022. FAX 1-212-888-4139. Telephone: 212 / 688-7222.

Bus from NY or CT, round trip: \$49.00 per person.

Lodging:

All Pico condos are first class, fully equipped kitchens and conveniently located to everything. The longest walk will take you two minutes. Slopeside condos are available: 1 bedroom for 2-4 people cost \$158.00 per night. Call for reservations 800/848-7325 ask for Pam Seal or Dyke Shaw. As with ALL reservations, be sure to mention Slovenian Ski group!

For those Slovenians who don't mind driving back and forth and who are looking for less expensive accommodations, only \$23.00 per person per night for Slovenian group, call Edelweiss Motel 801/775-5577 and ask for Linda or Dave McKenzie.

Awards:

Special award given to top Slovenian family - best average time of three family members.

Medals awarded to top three finishers in each division male and female.

Crystal vase (from famous Rogaska Slatina) will be awarded to top male and female in each division.

Raffle:

Fantastic "Slovenski" products as raffle prizes, such as moped, Elan skis, leather and many other goods donated by Slovenian business corporations in USA. Anyone attending Pico weekend will be eligible to WIN.

'Non Skiers:

Relax, enjoy Vermont's beautiful scenery and Pico's hospitality. Or take a bus tour at \$19.00 each to nearby sights: cheese factory, Presi-

Electronic Filing

800 TAX REFUND

18975 Villaview Road • Cleveland, OH 44119
1-800-TAX REFUND

Anton M. Lavrishia (216) 692-1172

"THE WAY TO GO"

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Unique Vacation Specialists

Think snow! Think Euclid Travel!
SKI VACATION PACKAGES

Donna Lucas, owner
Patricia Spivak, Travel Consultant

261-1050

Fixed-Rate Home Equity Loans

METROPOLITAN SAVINGS BANK
Your Friendly Neighborhood Bank

- Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400
- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

No Closing Costs or Fees
(Limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

8.50%

Annual Percentage Rate

Rate subject to change without notice

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Carinthia - Koroško: Homeland of Slovenians

Part I

by Stane J. Kuhar

The drive for independence by the Republic of Slovenia in June, 1991 ended the long and uneven movement from fluctuating geographical boundary lines for nearly 1,200 years to a defined geographical location that is now Slovenia.

But the birthplace and initiating point for Slovenia has its historical roots in the southern-most province of modern day Austria that is known as Carinthia. Or as Slovenians have for many centuries called it, "Koroško."

In the most basic terms, Koroško is no wider than 80 miles. Nor is it longer than approximately 115 miles. It is therefore by definition an estimated 7,000 square miles.

To its south is the Republic of Slovenia and Italy, while in other directions are the Austrian provinces of Styria and Salzburg.

Koroško has the distinction of having a crest of mountains while its innerportions are a series of valleys ("doline"). It is criss-crossed and blessed with a host of waterways from lakes to streams. This variety of landscape has made Koroško an ideal vacation spot in Europe.

The separation of Koroško with Slovenia and Italy occurs, respectively, by the Karavanske Gore (Karawanken Mountains) and the Karanske Alpe (Carnic Alps).

Despite natural boundaries that separate Koroško from Slovenia, a series of man-made highways and tunnels connect the two.

The capital and focal point of Koroško is Klagenfurt — or "Celovec" as it is known in Slovenian.

From the western point city of Beljak (Villach) to the eastern most and larger populated city of Gradec (Graz). Koroško has had a definite impact on the history of Slovenia.

Early records indicate the Romans co-mingled with the then Illyrian and Celt tribes from the 100s A.D. to 400s. Even at this time Koroško was known as "Noricum" or "Karanta." By the 400s, the Roman Empire declined while invading tribes such as the Avars, Franks, and Goths, became more dominant.

During the 5th and 6th centuries the various Slavic tribes began to migrate west and eventually settled in Central and Eastern Europe.

This mixture of Avars, Celts, Franks, Goths, Illyrians, Lombards and Slavic tribes began to settle in what is now known as Slovenia.

When Prince Borut requested the assistance of the Bavarians in the 8th century, the possibility of assimilating the Slovenians into the then Germanic world nearly happened. But this also set the stage for

the introduction of Christianity to the then pagan Slovenians in the 760s by Borut's nephew, Prince Hotimir.

The Christian missionaries were placed under the jurisdiction of the Archbishop Vergilius, archbishop of Salzburg. These first missionaries established themselves in an area known as "Gospa Sveta" (Maria Saal). From that time until today the Slovenians have for the most part remained loyal to the Roman Catholic Church.

By the late 780s the Bavarians became subjugated and controlled by Charlemagne to form part of the Holy Roman Empire. Karanta therefore became a "duchy" of the Empire and was called Karatania.

The establishment of Karatania also brought about the two Catholic dioceses that would affect Slovenians and Slovenia later in history. That is, the diocese of Gurk (1072) and the diocese of Lavant (1278).

While it cannot be denied that the Church hierarchy and the German nobility did enable progress to occur for the Slovenians, compared to similar situations elsewhere (e.g., Ruthenians in Central Europe), one cannot also deny the huge pressure placed upon Slovenians to abandon their language, rights, and traditions and become a part of the Germanic world. In retrospect, the Church at least kept alive the hope of the Slovenians to exist as a nation which would eventually produce some of its first and foremost writers and educators. But even with the Church, it took some prodding and pushing.

It was not until the Protestant Reformation that the concept of a "Slovenian" language became possible. Through the efforts of persons such as Primus (Primož) Trubar (1508-1586) and Jurij Dalmatin (1540-1589) did the Slovenian language finally appear in some literary structure and format.

In 1574 the Catholics in Koroško received their first religious book, a catechism, by a religious, Leonard Pachernacker.

The Protestant Reformation and the (Catholic) Counter Reformation produced and aroused an awakening among Slovenians. The printing of songs, hymns, and other writings into a brochure format, known as the "bukovnistvo" movement was initiated by Protestant Slovenians, but saw its main application and enhancement by Catholic Slovenians.

By the late 18th century persons such as Father Ozbald Gutschmann and Father Jernej Kopitar began to produce better quality Slovenian writings

for the Slovenian people in their native tongue. From the late 1700s and through the 1800s Slovenian was not only being used in religious literature, but also the secular. Some fine poets surfaced such as France Prešeren and Valentin Vodnik.

But no one can deny that the Slovenian clergy in the Roman Catholic Church did the majority of work to promote the Slovenian language.

The clerics in Koroško produced a wealth of writings from the late 1700s to the mid 1800s through the publica-

tion of 19 pieces of Slovenian work in book format.

From the diocese of Lavant, and specifically the seminary in Celovec, literature blossomed from the likes of Jurij Japelj, France Grundtner, Matija Schneider, Urban Jarnik, and perhaps the most famous of all, Anton Martin Slomšek.

Through Bishop Slomšek came the formation of Slovenian literary circles, reading material, and the training of clergy in Slovenian who in turn taught the Slovenian people in the many farms and

villages.

Bishop Slomšek was also the driving force behind the establishment of the printing enterprise, "Družba sv. Mohorja" (Society of St. Hemagoras), which continues to this day.

Besides creating Mohorja, Bishop Slomšek's greatest legacy was moving the diocesan seat from Lavant to the city of Maribor, Slovenia, and thereby establishing a permanent structure to house the training center for Slovenian clergy.

(To Be Continued)

Expand Horizons on Amtrak

With names like Empire Builder, Silver Meteor, Texas Eagle and Desert Wind, Amtrak criss-crosses the country, making it easier than ever for you to expand your horizons in 1993.

Coming in April, Amtrak's Sunset Limited will extend service from Los Angeles to New Orleans to Miami, a scenic 3,000 mile route.

The new Golf Amtrak Resort Packages are all-inclusive, offering a variety of options to meet individual vacation plans, personal tastes and the traveler's budget. Amtrak's Great American Vacations offer more than 500 destinations from which to choose. Combination options include hotel and car, rail/air, escorted motorcoach tours, rail/sail, skiing packages, day sightseeing, and bus service to cities where Amtrak does not stop.

On board, travelers are whisked along in comfort and style and are free to move about the lounges, dining cars, and cafe cars. See a movie, make a phone call, read a book, enjoy the ever-changing vistas across our great country, and visit with fellow passengers, or just enjoy the friendly service along the way.

Choose from the Adirondack, between New York and Montreal; through the Hudson River Valley, Albany, Lake Placid and Lake Champlain, the Atlantic City Express; five great trains to travel the Southeast, all the way to Walt Disneyworld, EPCOT Center and Disney-MGM Studios. Take the auto train from Lorton, Virginia (near Washington, DC) to Florida. Sanford Station is

minutes away from all the attractions including the John F. Kennedy Space Center and Auto-Train's on board amenities make it one of the best travel values.

From Chicago Amtrak's western, midwestern, and southwestern routes including New Orleans, Texas, New Mexico, California, and the Big Sky Country of Montana beckon travelers.

Expand your horizons... call Euclid Travel at 261-1050 today to find out more about Amtrak's, and your, America.

Meeting

The St. Vitus Alumni is holding their annual installation of officers meeting on Thursday, January 7 at 7 p.m. in the St. Vitus Social Room. Refreshments will be served. Come and enjoy.

Look What's Cooking

EXPERIENCE ALBIE'S HOSPITALITY & CUISINE

"Cooking With You in Mind"

- Home-Made Muffins • Daily Soups • Catering
- Daily Specials in Our Parents Tradition

Albert Somrack
Owner/Manager
26250 Euclid Ave.
Euclid Office & Medical Plaza
Euclid, Ohio
Hours: Mon.-Fri. 8 am-4 pm
289-0836

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

7.25%
Good through 12-31-92
Guaranteed
First Year Yield

IS YOUR CD PAYING 7.25%*?

*Includes a bonus payable the first year only. Rates subject to change. Guaranteed rate is 4.5%. Underwritten by USG Annuity & Life Insurance Company of Iowa. Under State Insurance Laws, USG is required to maintain reserves equal to its obligations on insurance policies.

A new annuity product offering 7.25% payable the first year.

A solid alternative for CD's and rollovers from IRA's and KEOGH Plans!

GUARANTEED SAFETY

Both the principal and interest credited to the account are protected against loss by USG Annuity & Life Company and its parent, Equitable Life Insurance Company of Iowa. Under State Insurance Laws, USG is required to maintain reserves equal to its obligations on insurance policies.

TAX SAVINGS
Your funds accumulate on a tax-deferred basis.

NO SALES CHARGES or Administrative fees.

For complete details contact:
American-Slovenian Consultants
A.M. Pena Bldg., Suite #450
27801 Euclid Ave., Euclid, Ohio 44132
Dennis Samsa - President - 216/ 261-6592

— Recent Deaths —

Headache Questions

Monsignor Matthias J. Butala

He is credited with developing St. Joseph Park and founding the Men's Baseball League, American Legion Post 1080, the Little League of St. Joseph Park, the Slovenian Catholic League, Catholic Clergy Council of Will County and St. Joseph Holy Name Society.

He received the Bishop Baraga Association Award in 1976 and was inducted into the Joliet Will County Project Pride on Wednesday, October 17, 1990.

Contributions to the St. Joseph School Fund in his memory would be appreciated by the family.

Tezak Funeral Home was in charge of arrangements.

Mass of Christian Burial was on Tuesday, December 29, interment St. Joseph Cemetery.

FRANK J. MACEROL

Frank J. (Mac) Macerol, the former owner of the Willow Farm Dairy, died last Saturday, January 2. A longtime resident of the St. Clair vicinity, Frank had been the subject of articles that appeared in the American Home about the old days of long ago.

He was a charter member of Clairwoods Lodge No. 40 AMLA since 1927; St. Vitus Lodge No. 25 KSKJ; St. Vitus Holy Name Society; St. Clair Pensioners. He was a past president of Local 527 of Curtiss Wright Corp., Marquette Division.

Family received friends at the Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral is today (Thursday), January 7 with a 9 a.m. chapel service followed by a 9:30 a.m. Mass in St. Vitus Church. Interment in All Souls Cemetery.

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St. Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave. Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

CARST-NAGY

Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the

Slovenian Community."

Why do I have headaches only on the weekends?

A change in your sleep pattern — too much or too little — may instigate a headache. It is best to get the same amount of sleep each night and get up the same time each day, even on the weekend.

Can headaches be triggered by allergies? What about the role of weather?

Allergy sufferers may experience a greater number of headaches during an allergy attack, due to an increase in sensitivity of nasal and sinus blood vessels. However, it has not been determined that migraines or other types of headaches are a direct result of allergies.

Weather changes can cause biological changes in the body's chemical balance, resulting in the onset of a migraine headache in some sensitive people.

Extreme cold, humid or very dry conditions can precipitate migraine headaches. Weather conditions can also worsen headache pain brought on by other causes.

What are some ways to treat headaches other than drugs?

Relaxation techniques such as biofeedback, counseling, exercise, and diet modification are among the other ways of treating headaches.

What is an MRI? What is a CAT scan?

Magnetic resonance imaging (MRI) and computed axial tomography (CAT) scan are tests often carried out as part of the medical evaluation as to the cause of headaches. Both tests take X-ray type pictures of the brain that show the presence, if any, of a brain tumor or other organic problem.

Where can I obtain additional information about headache?

The National Headache Foundation can provide information on headache causes and treatment. To receive materials send a self-addressed No. 10 envelope with two first-class stamps to: The National Headache Foundation, 5252 N. Western Avenue, Chicago, IL 60625, or call 1-800-843-2256.

How many types of headache are there?

According to the National Headache Foundation, headaches are divided into three categories: vascular, tension and organic. All headaches fall into one of these three categories depending on their causes and symptoms.

Is it possible for one person to have all three types of headaches?

It's not uncommon for an individual to suffer from more than one type of headache. According to Dr. Seymour Diamond, Executive Director of the National Headache Foundation, people with mixed headache problems — such as migraine with tension headache — are not unusual.

Are migraines hereditary?

About 70 percent of migraine sufferers have a family history of the condition.

What is an aura?

An aura is a warning condition that lasts from five to 30 minutes before the onset of a migraine headache. Typically, auras include such visual symptoms as zigzag or jagged lines, flickering pinpoints of light, or obstruction in the field of vision.

What is the association between hormones and headaches?

There is a strong correlation between hormonal changes and migraine headaches. The majority of migraine sufferers are women in the stage of life between their first menses and menopause, when fluctuation in hormonal levels is frequent.

Approximately 70 percent of migraine headache-prone women experience intensified

headaches just before, during or right after their menstrual period. Changing levels of estrogen appear to play some role in attacks occurring at this time.

Can headaches be triggered by certain foods?

Yes. Dietary substances containing amines are among the major culprits responsible for headaches. Amines affect the diameter of blood vessels, and dilated blood vessels can produce headache pain. Examples of amine-containing foods in a typical diet include: cheese, chocolate and citrus fruits.

Other headache triggering foods are red wine and excessive amounts of caffeinated drinks; processed meats such as hot dogs and sausages; vegetables including lentils and snow peas, and monosodium glutamate (MSG), a flavor enhancer.

Poisons in food

There was a time when no one dined on poisons and called it lunch. Food producers are deliberately supplementing the diet with food additives of a toxic nature at the rate of over three pounds per year for every person in America.

A stranger in our land, reading labels, might wonder whether American food is too fresh. Almost every package has something added to preserve freshness; BHT, sodium propionate and a host of other preservatives.

After a fresh imitation dinner, a dizzy spell, difficulty in breathing, or a peculiar feeling in the stomach is very common. Some even think it is love when the pulse rate increases and they become feverish.

In Memory of my deceased parents John and Jennie Novak Dolenc

from daughter Emily Dolenc Bullock

Greenwell Springs, La.

In Loving Memory

Of the 8th Anniversary of our loving Father, Grandfather and Great-grandfather

Of the 1st Anniversary of our loving Mother, Grandmother, and Great-grandmother

Anthony Mihelcic

Died April 12, 1985

Amalia Mihelcic

Died January 9, 1992

A million times we've needed you, a million times we've cried. If love alone could have saved you, you never would have died. I, life we loved you dearly, in death we love you still; In our hearts you hold a place no one else can ever fill.

It broke our hearts to lose you, but you didn't go alone, for part of us went with you the day God took you home. Your resting place we stand and pray and no one knows the heartache we feel as we turn and walk away.

Missing you every day.

Sadly missed by:

Sons — Tony and Frank and families
Daughters — Marie Mako, Helen Arter and family and remaining relatives.

In Loving Memory

Father
Grandfather
Great-Grandfather

THOMAS
POSTOTNIK

Died May 21, 1956

Mother
Grandmother
Great-Grandmother

MARY
POSTOTNIK

died Jan. 5, 1946

Father
Grandfather

JOHN S.
PANGONIS

died Jan. 3, 1970

A silent thought, a secret tear,
Keeps your memories ever dear.

Sadly missed by: CHILDREN, GRANDCHILDREN,
AND GREAT, GREAT GRANDCHILDREN

Make Slovenian Home Capital of U.S. Slovenians

Editor:
In July, 1991, I made a plea to the Slovenian community to make the Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., Cleveland, the Slovenian Capital Building of the United States.

Just think! We Slovenians are great thinking people. The beautiful Slovenian capital building is already there as a source of pride for us. Nearby we have St. Vitus Slovenian Church.

We should show the world we have a home country after 1,300 years — the Great Republic of Slovenia. We have to stand up and be counted; we are no longer orphans. Good or bad, it's our beautiful country of our roots — the Republic of Slovenia.

Please, let's come together at the Slovenian Capital Building, U.S.A., 6417 St. Clair.

That is where the Slovenian Consulate should be, not some place downtown.

My offer is, "I would pay for a Consulate Office and Display Room and lease space and install central air conditioning and carpeting in our own Slovenian Capital Building, 6417 St. Clair Avenue."

Andrej Cashen
Madison, Ohio
(A region of Slovenia USA)

Voinovich Congratulates Kucan

Copy of letter sent by Ohio Governor George V. Voinovich to Milan Kucan, President of the Republic of Slovenia.

Dear Mr. President:
On behalf of my family and the citizens of Ohio, I express our cordial greetings and congratulations upon your reelection to the Presidency of the Republic of Slovenia. In addition, I would like to congratulate the people of Slovenia for exercising democratic principles with 75% of the population participating in this election. This election, the first since Slovenia won independence in 1991, is being hailed as a victory for total regional stability. We welcome this free election as a positive turning point for Slovenia's future prosperity in the global community of democratic nations.

In the spring of 1993, I plan to lead a trade mission delegation to Central and Eastern Europe, including the Republic of Slovenia. Our hope is to establish successful trade relations between Ohio and Slovenia, thus mutually benefiting the overall quality of life for everyone.

Please feel free to contact anytime my Special Assistant, August B. Pust in the Governor's office in Columbus, Ohio at (614) 644-0896. You are always welcome to our great state of Ohio. Once again, congratulations with our best wishes for a happy holiday season. Srečno in na svidenje!

Sincerely,
George V. Voinovich
Governor

Centennial Ball

The St. Vitus Centennial Ball will be held on Saturday, January 16th in the St. Vitus Auditorium.

The evening begins at 6 p.m. with cocktails (open bar), dinner at 7 and dancing from 8 to midnight; music by the Joey Tomsick Orchestra.

For reservations call Danny Reiger (391-5428), Louise Strauss (531-2966) or the rectory at 361-1444.

Dr. White Lecture

The Board of Trustees of the St. Vitus Endowment Fund is sponsoring a lecture by the world renowned Dr. Robert J. White who will speak at a breakfast brunch on Sunday, January 10, following the 10:30 Mass.

Cost for the brunch is \$10 and reservations must be made in advance by calling the parish house at 361-1444.

Seeks Gentleman to Exchange Ideas

Editor:
LJUBLJANA, Slovenia — I find your newspaper interesting, and I enjoy reading it. Your articles are very good, especially about some situations in our small, brand-new Republic. It seems you have quite correct information.

I would, though, very much like to have individual contacts with a Slovenian or English elderly gentleman who would wish to exchange views on different items, and who is also alone like I am.

We could find, perhaps, sincere friendship, too. Besides, I think that we, elderly people, have our own specific problems, pleasures, interests, memories, etc. that we could share with each other. Most of us are, alas, scattered here and there, just as a Slovenian proverb says: "tako redki so/smo... kot rozine v beračevi!" — I.e. "We are so few, just like raisins in a beggar's pastry."

— I know it's not a very good comparison, but cannot think of any other at the moment.

I am of Slovenian descent but was born in the USA, Brooklyn New York in 1917 and am still interested in how things are now. Do you think

Home Federal Ribbon Cutting

The Grand Opening Celebration held November 18 at the newly remodeled E. 185th Street branch of Home Federal Savings Bank culminated the investment of over one quarter of a million dollars in the growth and development of the community.

Pictured from left to right are: Mrs. Goldie Malone, Mr. Ron Suster,

State Representative, Mr. Chris Warren, Director of Community Development for the City of Cleveland, Mr. Bill Valerian, President and Chief Executive Officer of Home Federal Savings, Mr. Pete Shimrak, Chairman of the Board of Home Federal Savings, and former football great Mr. Dante Lavelli.

anybody would like to contact me?

I shall close now, and am looking forward to a possible answer. Thanks in advance.

Yours truly,
Marica Klemenčič
Črtomirova 31/111
p. 61113 Ljubljana
Republika, Slovenija

Donation

Sending heartfelt wishes for your happiness at this beautiful Christmas Season.

— Lodge No. 61 AMLA
With Best Wishes and
Thanks for Your
Service to All!
(\$25.00 donation)
Ray Novinc, Pres.
Lillian Ribarich, Sec'y.

West Park Events

The West Park Slovene Club, 4583 West 130 St., Cleveland, announces the following events:

- Jan. 10 — Sunday Afternoon Dance with Joey Tomsick
- Feb. 13 — Valentine Party
- Feb. 14 — Sunday Afternoon Dance with Eddie Rodic.

Feb. 28 — B. Box Jammer with Button Boxers

March 14 — Sunday Afternoon Dance with John Pastirik.

Fish Fries and meal selections every Friday, beginning at 4 p.m. —

Also, Every Friday Night Eddie Grech and Band from 8 until midnight.

We serve meals daily noon until...

Potassium helpful

Several lines of evidence suggest that potassium intake may affect blood pressure, even in the absence of diuretic therapy. This study provides further evidence that potassium supplementation may be beneficial.

The study may not be the last work on the subject, but it seems reasonable to encourage hypertensive patients to eat a potassium-rich diet.

Paul J. Hribar Joyce Ann Hribar

Attorneys at Law
A.M. Pena Building — Suite 500
27801 Euclid Avenue - near I-90
261 - 0200
PROBATE, ESTATE PLANNING, REAL ESTATE MATTERS
AND GENERAL CIVIL PRACTICE

LAS VEGAS - 1993
6 Nights Hotel and air from Cleveland: from **\$276**

ORLANDO
Airfare from Cleveland from **\$155**
Airfare plus car rental from **\$187**

CARIBBEAN CRUISE
7 Day Cruise and Air from **\$725**
May 2 aboard Dolphin Seabreeze with air

NASSAU, Bahamas
Air from Cleveland including Ramada Hotel from **\$295**

Begin Your Vacation Plans TODAY! Call
KOLLANDER WORLD TRAVEL
692-1000 971 E. 185th Street
Cleveland, OH 44119

Golub Funeral Home
4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357
"Service To Render A More Perfect Tribute"

STOP IN AT
BRONKO'S
Drive-In Beverage

510 East 200th St DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported Slovenian Wines
(Laski - Riesling Šipon)
Also available are various imported beers, wines, etc.

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.
Domestic and Imported Beer & Wine
— Owner - David Heuer

Blossoms & Bows etc.

Jill Griffith Nagel and Kathleen Griffith are the new owners of Blossoms & Bows etc. 22056 Lakeshore Blvd., Euclid, Ohio.

Jill has had 17 years experience as a floral designer and was a former owner of Diamonds Florist. Kathleen Griffith is the business manager.

At Diamond's Jill learned the art of arranging everything from the usual to the exotic. She served such customers as the Bob Hope family. Kathleen, a Euclid resident, is known to many for her work as director of the St. Robert's Follies show.

They specialize in personalized weddings, unique balloon bouquets, deluxe gift and fruit baskets, 'English Garden' style arrangements and corporate accounts.

Blossoms & Bows etc.'s telephone number is 289-1819.

Show Soviets poisoned own well

About 20 years ago, Soviet scientists and engineers, trying to bridge a widening gap between food production and consumption, came up with a chemical process that turned oil-refinery byproducts into animal fodder. Pigs ate the new food with gusto and got fat quicker.

The man-made protein earned its creators numerous awards and job promotions.

Later studies found that meat from the animals fed the fodder is potentially carcinogenic and that polluted air had sent the incidence of asthma and lung cancer zooming.

Poisoned air and dead rivers, dying land and sick people — such is the legacy left by thousands of shortsighted bureaucrats and managers after 74 years of Soviet communist rule.

"It is theoretically impossible to live in every seventh (Russian) city," said a top Russian ecologist three years ago.

To clean up the country is bleak: First is the cost problem. Clean water alone would eat up the entire budgets of the new nations. Keep in mind that the U.S. has been spending more than \$24 billion a year for 15 years to get rivers and lakes to their current degree of cleanliness.

As industrial production sinks and budgetary constraints mount, investment into ecologically safe technologies and upgraded pollution control at existing sites (in Russia) is becoming more doubtful.

"It's the rich countries that can allow themselves the luxury of comprehensive environmental protection," says Yury Scherbak, Ukraine's Environmental Minister and a moving force behind the Ukrainian parliament's decision to shut down the three remaining reactors at the Chernobyl Nuclear Power Station.

Recipes

MICRO MEATBALLS

In large bowl, combine 1 pound lean ground beef, 1 large egg, 1/4 cup plain dry bread crumbs, 1/4 cup minced onion, 1 teaspoon salt and 1/4 teaspoon freshly ground pepper; mix well.

Shape into 15 meatballs and arrange in circle in shallow 10-inch casserole with lid.

Cover and microwave on High for 4 minutes.

NO GUILT BROWNIES

3 ounces unsweetened chocolate, chopped

1 cup granulated sugar

3/4 cup flour

3/4 cup 2% lowfat cottage cheese

3 egg whites

1 teaspoon vanilla extract

1/4 teaspoon salt

powdered sugar

Heat oven to 350°F. Over very low heat, melt chocolate, cool slightly. In food processor, puree all ingredients, except chocolate and powdered sugar, until smooth. Add melted chocolate. Blend well. Pour into lightly buttered, 8-inch square pan. Bake 20-25 minutes or until just set. Sprinkle with powdered sugar. Cut into squares.

Makes 16 squares.

CRANBERRY MOLD

6 oz. cherry gelatin

1 can 16 oz. whole cranberry sauce

2 C. boiling water

1 can 20 oz. crushed pineapple

1/2 C. chopped walnuts

Mix cranberries with a fork. Dissolve gelatin in boiling water. Stir in cranberry sauce, crushed pineapple with juice and nuts. Pour into 9 x 13" pan.

Josephine Novak
Euclid, Ohio

Krofe Sale

St. Vitus Altar Society will be selling krofe on Saturday, January 9, from 8 a.m. on, in the Social Room of the auditorium.

THE ORAZEM FAMILY CIRCA 1920

— The Orazem family has always been very active in St. Vitus Parish, AMLA and KSKJ lodges. Pictured are the late pioneers Frances and Joseph Orazem

(seated). Their daughters, (left to right), are Josephine Ambrosic, Frances Novak, the late Ann Zak, and Marie Orazem. The picture was taken on the occasion of the graduation of daughter Ann.

Meeting

The Slovene Home for the Aged Auxiliary is meeting at 9 a.m. on Monday, January 11 at the Home to dismantle the Christmas trimmings, break for luncheon and a short meeting.

—Eleanor

Donation

Thanks to Joseph Kastelic, M.D., Akron, Ohio, who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

Donation

We received the following Christmas card: "May the Blessings of Christmas be with you throughout the New Year. — Cleveland Slovenian No. 14 AMLA, Lou Zigmund, Secretary." Enclosed was a donation of \$25.00

Thank you very much.

Pepco

Professional
Electric
Products Company

25th
Anniversary

Pepco Downtown
1235 Marquette
Cleveland

(216) 881-3636 Phone
(216) 881-1114 Fax

We Invite You To Come in and
Receive a Complimentary
Gift Just For Stopping By.

Store Hours:
Mon.-Fri. 7 am - 5 pm

Jeffrey J. Borkey —
Branch Manager

JILL GRIFFITH NAGEL
KATHLEEN GRIFFITH
NEW OWNERS -
17 YEARS EXPERIENCE

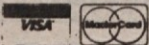
Blossoms & Bows etc.

...with a personal touch

22056 Lakeshore Blvd.

• Holiday Fruit/Gift Baskets • Festive wreaths/ Centerpieces
• Balloon Bouquets • Elegant Silk Arrangements
*5 OFF WITH MINIMUM *15 PURCHASE
WHEN YOU BRING IN THIS AD
NATIONWIDE WIRE SERVICE
DELIVERY: LAKE, CUYAHOGA, GEauga

OPEN 7 DAYS 289-1819

HAPPY NEW YEAR
To All Relatives and Friends
Marie Kovacic

Euclid, Ohio

**Ultra
Service Center** SM

Euclid Sunoco
470 E. 200 Street
Euclid, OH 44119

Joe Zigman, owner

216-481-5822

Is Buying a Home Becoming the Impossible Dream?

If you're a low to moderate income family that is having difficulty obtaining a mortgage loan, call Home Federal Savings Bank. We have mortgage money available specifically for first-time home buyers.

This loan program offers these features:

7.625% 8.199%

Rate

A.P.R.

❖ Interest rate fixed for 30 years ❖

This program will be available for a limited time only.
Call HOME at 226-0510 for information on how we can make owning your home become a dream come true!

HOME
Federal Savings Bank

FDIC Insured

The word tragedy comes from the Greek word tragos meaning "goat."

VESTI IZ SLOVENIJE

Slovenija še čaka na novo vlado — Mandatar bo dr. Janez Drnovšek — Posvetovanja med voditelji strank se nadaljujejo

Poročila iz Slovenije govorijo o možnosti, da bo Slovenija dobila novo vlado morda že prihodnji teden, spet druga pa poudarja, da bo lahko proces sestavljanja vlade trajal še precej časa. Gotovo je sicer eno, namreč to, da bo predsednik države Milan Kučan podelil dr. Janezu Drnovšku mandatstvo. To ni sporno, tudi Slovenski krščanski demokrati so rekli, da je normalno, da dobi mandatstvo voditelj številčno najmočnejše parlamentarne stranke, kar Drnovškovi Liberalni demokrati so. Vendar je nato Drnovškova odgovornost najti dovolj drugih v parlamentu zastopanih strank, da bo mogla njegova vlada razpolagati z večino glasov v istem parlamentu. In tu je Drnovškova težava, kajti že od volitev naprej se pogovarja z voditelji drugih strank, ni pa še našel ključa do prave kombinacije.

Vse kaže, da so Liberalni demokrati in Slovenski krščanski demokrati načelno pripravljene sodelovati v koaliciji, to kljub besednemu dvoboju zadnje dni med Drnovškom in predsednikom SKD Lojzutom Peterletom glede Peterletovega kandidiranja za mesto predsednika državnega zbora. Zataknilo se pri tem, katere druge stranke naj bi se pridružile LDS-SKD koaliciji, kajti od tega bo precej odvisno, ali bo nova vlada bolj levo ali bolj desno usmerjena. Dvoma ni pac, da je LDS levo (ali pa »liberalno«) usmerjena, SKD pa desno (ali »konservativno«) usmerjena. Če bi torej bile druge stranke v koaliciji, tiste pač, ki bi konec koncev sproti odločevale o trdnosti koalicije, liberalne, bi prav zaradi te teže imele veliko vpliva, kar bi odgovarjalo LDS-ovi osnovni liniji, prav obratno pa bi bil učinek na SKD. V drugačnem primeru, če bi bile te druge stranke bolj konservativne, bi to bilo najmanj zelo nerodno za LDS in najbrž tudi Drnovšku, čeprav bi še vedno bil predsednik take koalicije. Da bi to razvozlati, predlagajo nekateri, naj bi poleg LDS in SKD v koalicijo prišlo približno enako dodatnih glasov iz drugih liberalnih in konservativnih strank. Po tej kombinaciji, naj bi ostale zunaj tri stranke, in sicer bivši komunisti (Združena lista), Jelinčičeva desničarska Slovenska nacionalna stranka, in še, čeprav je to še odprto vprašanje, Demokrati. Te tri stranke imajo skupaj 32 od vseh skupaj 90 poslancev v parlamentu, oziroma več kot tretjino. Če bi bilo mogoče Demokrate vključiti v koalicijo, bi to padlo na 26. Kaj pa bo od vsega tega nastalo še do tega poročanja, mesec dni po volitvah, ni nič jasno.

Drnovšek in Peterle o neuspeli kandidaturi slednjega za mesto predsednika državnega zbora — Vsak ima pač svojo verzijo

Ko se je 23. decembra konstituiral novo izvoljeni državni zbor, je bil na dnevnem redu tudi izvolitev njegovega predsednika. Na glasovanju je sicer bil izvoljen Herman Rigelnik, član Liberalnih demokratov in dotelj podpredsednik v vladi. Njegov najmočnejši tekmeč je bil Lojze Peterle od SKD. Ravno pri Peterletovi kandidaturi za to mesto je nastal spor, pri katerem sta izstopala ravno Peterle in predsednik vlade in predsednik LDS dr. Janez Drnovšek. Zadeva sicer ni bistvene značaja, pridobila je pa težo zato, ker naj bi bila omenjena politika ključna člana nove vladne koalicije in bi torej morala za stabilno vlado dokaj skupaj sodelovati.

Ljubljanski »Slovenec« je 28. decembra objavil poročilo Slovenske tiskovne agencije, prav tako je časnik dobil dodatno poja-

snilo od Peterleta. Od teh poročil obširneje citiramo:

Poročilo STA: »Lojzetu Peterletu je bilo kot predstavniku druge največje parlamentarne stranke večkrat ponujeno, da prevzame vodstvo državnega zbora, vendar je ponudbe ves čas zavračal, je v sporočilu za javnost poudaril predsednik LDS Janez Drnovšek. Drnovšek odgovarja na očitke predsednika SKD Lojzeta Peterleta, ki je za TV Slovenija glede dogajanja na prvem zasedanju novega parlamenta izjavil, da naj bi imela LDS v nasprotju z demokratičnimi pravili namen prevzeti vse ključne funkcije.

Peterle je ob zavrnitvi Drnovškove ponudbe zagovarjal stališče, naj se vodilne funkcije v državnem zboru razdelijo med tri največje stranke, kar pomeni, da predsedniško mesto pripada največji, LDS, obe podpredsedniški pa SKD in Združeni listi. Večer pred zasedanjem DZ je bil takšen dogovor tudi potrjen na sestanku predsednikov petih strank: LDS, SKD, ZL, DS, SDSS. Dogovor ni bil pogojevan s konkretnimi imeni za posamezne funkcije. »Ob tej priložnosti je gospod Peterle na moje eksplicitno vprašanje, ali je stališče, da noče prevzeti predsedniškega mesta, dokončno, odgovoril pritrdilno. Tako je poslanski klub LDS šele v sredo zjutraj, na zadnjem sestanku pred zasedanjem, določil svojega kandidata za predsednika državnega zbora Hermana Rigelnika. Ob 10. uri, na samem začetku seje, je Peterle še enkrat potrdil odgovor, ki ga je dal prejšnji večer. Popoldne pa si je premislil, napovedal svojo kandidaturo in sporočil, da odstopa od sklenjenega dogovora.«

Dejanja in izjave gospoda Peterleta so nam zelo težko razumljiva,« sporoča predsednik LDS.

Za časnik »Slovenec« je na Drnovškovo kritiko odgovoril Peterle takole:

»Gospod Drnovšek je pozabil omeniti bistven argument, zaradi katerega se je poslanska skupina SKD odločila, da me kandidira za predsednika državnega zbora. Izvoljen je bil predsednik državnega sveta, ki je iz iste stranke kot neuradni mandatar. Demokracijo razumemo tako, da ena stranka ne more zasesti vseh funkcij. Potek dogodkov, kot jih opisuje Drnovšek, do 10. ure drži. Dejal pa sem mu tudi, da vseh funkcij ena stranka ne more imeti in da temu v stranki ugovarjamo. Torej, nisem si premislil, pač pa je to odločitev poslanske skupine - zgolj zaradi demokratičnih pravil igre.«

V času od volitev si Slovenski krščanski demokrati zelo prizadevajo za združitev desnosredinskih strank, pri katerem so mišljene predvsem Slovenska ljudska stranka, Narodno demokratska stranka in Slovenska gospodarska stranka (slednji dve sicer nista zastopani v parlamentu, SLS pa v državnem zboru razpolaga z 10 mesti). V intervjuju za »Slovenec«, objavljen 30. decembra, pove Lojze Peterle o konceptu združitve omenjenih strank sledeče:

»Menim, da bi s tem zagotovili večje možnosti za učinkovito nastopanje desnosredinskih strank v parlamentu kot tudi za morebitno sodelovanje v vladi. Prepričan sem, da bi desnosredinska politična usmeritev s tem 'pridobila na teži'. Vsekakor bi bil za to ustrežnejši sedanjí politični trenutek. Ne nazadnje bi potem lahko sestavili stanovitejšo vladno koalicijo, za katero se mi ves čas zavzemamo. Naj poudarim, da sta tudi Narodno demokratska stranka in Slovenska gospodarska stranka za združitev.« Najpomembnejši partner v takšni združitvi bi seveda bila SLA, ki se pa še obotavlja.

Ivan Oman se spominja...

Pota in križpotja slovenske pomladi

— 2. del —

Treba je bilo določiti datum. Predsednik Zadružne zveze inž. Leo Frelj, tudi član odbora, je želel zadevo še odložiti, drugi pa so sprejeli moj predlog: četrtek, 12. maja, praznik vnebohoda. Ta dan kmetje praznujejo. Najeli smo Unionsko dvorano in ko sem prišel četrte ure pred napovedanim začetkom, me je obšel strah, da se nam bo prireditel ponesrečila, kajti dvorana je bila še skoraj prazna. Ko pa je bila ura deset, se je nenadoma napolnila, z balkonom vred (mislim, da je šlo za 800 sedežev), vsaj 500 ljudi pa je ostalo zunaj.

Iniciativni odbor je za vodenje tribune - dali smo ji geslo »Ali mora kmet res samo ubogati?« - predlagal Ivana Pučnika, Emila Erjavca ter mene. »Tehnično« je zbor vodil Emil Erjavec, jaz pa sem imel kratek uvodni govor. Potem se je pa utrgal plaz, v katerem so kmetje izlili vse nezadovoljstvo, ki se je bilo nabralo v vseh teh desetletjih partijske vladavine. Od zaplembe zemlje v času obveznih oddaj prek prisilnih arondacij do krivih poti združništva ter nespoštovanja kmečkega stanu - vse to je burilo duhove.

Kar nekaj ur je trajalo razburljivo razpravljanje. Nenadoma je iz dvorane prišla zahteva: »Kmečko zvezo ustanoviti takoj!«

V iniciativnem odboru smo sicer mislili najprej pripraviti pravila in program, potem šele sklicati ustanovni občni zbor. Tako vsaj zahteva zakon. Zdaj pa: takoj!

Tako se je tudi zgodilo. Slovenska kmečka zveza (SKD) je bila ustanovljena, iniciativni odbor je postal upravni odbor. Za predstavnike občil je bilo šokantno. Časnikarji so v uredništva ponesli novico: Pomislite, ustanovili so stranko!

Kljub misli, naj bi bila šokantno stanovsko-politična organizacija, torej bolj sindikalistična kot strankarska struktura, je vendarle imela tudi lastnosti stranke. Na zboru je bila namreč odločno izražena zahteva: Hočemo svoje poslance v skupščini! Zahteva po udeležbi pri oblasti, torej zahteva politične stranke je bila seveda popolnoma upravičena. S tem dejanjem, z ustanovitvijo SKZ, je bil storjen prvi korak na poti k politični, parlamentarni demokraciji, prvi korak k političnemu pluralizmu ter odpravi enostrankarske ureditve in diktature.

Takoj v naslednjih dneh je prišlo do velikega zanimanja za ustanovitev SKZ pri občilih - tako pri domačih, to je jugoslovanskih, kot tudi pri tujih

poročevalskih agencijah (RTV Zagreb, Beograd, ORF, UPI, ZDF in drugih). Skratka: ustanovitev SKZ je bila prvovrstna senzacija ne le za Slovenijo, temveč tudi za Evropo.

Ljubljanska četverica

V zadnjih dneh maja je v Ljubljani prišlo do nove senzacije: aretirali so Janeza Janšo.

Na telovo smo v Ljutomeru ustanovili krajevno organizacijo Kmečke zveze. Tudi na tem shodu je bilo veliko razburjenja. Sprejeta je bila izjava z zahtevo, »da se takoj izpusti Janšo in zapre tiste, ki so dali aretirati Janšo in ki uničujejo Slovenijo«.

V naslednjih dneh smo se člani najožjega vodstva SKZ (prof. dr. Zagožen, Emil Erjavec, ga. Logarjeva in jaz) udeležili sestanka v prostorih uredništva Mladine, kjer je Igor Bavčar ustanavljal Odbor za zaščito pravic Janeza Janše. Mi smo se prvi vpisali kot člani tega odbora. Pozneje, ko so bili aretirani še Borštner, Tasić in Zavrl, se je odbor preimenoval v Odbor za človekove pravice.

Seveda je jasno, da je do ustanovitve prišlo zato, ker sta bila Janša in Bavčar osebna prijatelja. Če bi bili aretirali mene ali, recimo, prof. dr. Zagožna, ki je bil pri SKZ izredno pomembna osebnost, prav gotovo ne bi nihče organiziral takšnega odbora. Sem pa še danes prepričan, da so Janšo zaprli zato, ker je bil kandidat za predsednika mladinske organizacije ZSMS. Centralni komite partije je pač imel za to mesto predvidenega svojega človeka Jožefa Školjča in ta je potem tudi postal predsednik ZSMS. CK je seveda računala z možnostjo, da bi ZSMS z Janšo na čelu postala resnična opozicijska stranka, medtem ko je bil s Školjčem to le navidezno, kar se je pokazalo po volitvah spomladi 1990.

Leta 1988 je bilo v javnosti geslo o »sestopanju partije z oblasti«. Način »sestopanja« je bil seveda odvisen od tega, kakšna politična organiziranost poleg partije in njenega urada, imenovanega Socialistična zveza (SZDL) je še obstajala v slovenskem prostoru. Če bi bila ZSMS dejansko organizirana politična opozicija, z drugačno politično usmeritvijo kakor partija, potem bi bil položaj popolnoma drugačen, kot pa če bi ZSMS ostala samo »mlada partija«, ki se od »stare« razlikuje le po mladostni zagnanosti in po prizadevanju, da v enaki politični ureditvi čim prej pride na vodilne položaje. Do takih sklepov

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 1 Thursday, January 7, 1993

Slovenstva se ne kupuje, ampak čuti

Odgovor novinarjema Mladine, Maji Megla in Igorju Mekina ter ministru za Slovence po svetu, dr. J. Prunku

Ta izredno zanimivi in obenem tehtni dopis je bil objavljen v decembrski številki Rodne grude. Avtorica je Stanka Gregorič, urednica vsebinsko zelo bogate avstralsko-slovenske revije »Slovensko pismo«. Ga. Gregoričeve reakcije na obnašanje do izseljencev, ki ga je čutiti od ljudi v danes sicer demokracijski Sloveniji, so v mnogih ozirih relevantne tudi za ZDA in Kanado. Tekst posredujemo zato v celoti in na uvodniškem mestu.

Spoštovana novinarja Mladine, Maja Megla, Igor Mekina in minister za Slovence po svetu dr. Janko Prunk!

Ali ste res kot »človek, ki opaža pege celo na soncu in trnje na roži«, kot je dejal Ivan Cankar, ne vidite pa ne sonca in ne rože!? Vaše razmišljanje o pravicah in dolžnostih slovenskih izseljencev, ki imajo slovensko državljanstvo, je prav gotovo hudo prizadelo marsikaterega izseljenca.

Kdo lahko meri pravice in dolžnosti izseljencev in s kakšnimi pravili? In s tako malo ljubezni do vsega slovenskega občestva, ki mu pripadamo vsi z istimi pravicami. Razlika med vami in nami je le v tem, da ste privilegirani vi, ker ste imeli to srečo, da vam ni bilo treba okusiti grenkega kruha tujine, bolečin izgnanstva, dvojnost domovinstva in še dosti drugih izseljenskih travm, o katerih govori v svoji knjigi slovenski psihiater dr. Jurij Zalokar, ki je prebil v Avstraliji nekaj let.

Večina izmed nas je bila »vržena« v svet iz različnih razlogov. Smo, kjer smo, bodisi zaradi »satanicum politicum«, kot je dejal nekoč Oton Zupančič, bodisi zato, ker smo šli s trebuhom za kruhom, ker ga doma ni bilo dovolj, bodisi za-

radi česa drugega. Duhovščina je šla v svet zato, da bi pomagala slovenskim razseljencem, ne samo v religijskem smislu, temveč tudi v socialnem, jezikovnem in kulturnem.

Za trenutek se bom ustavila pri sebi: pred 18 leti sem odšla zaradi večnega podnajemniškega statusa; čeprav sem bila dobra prosvetna delavka, niti po 15 letih službovanja nisem dobila stanovanja, ko pa sem izstopila iz partije, pa še voditeljica predšolske ustanove nisem več mogla biti. Zato sem torej danes tu — delovni invalid.

Vsako izseljenstvo je dokaz, da v rojstni domovini nekaj ni v redu. Sam obstoj emigracije je torej slaba vest vsake države. Tisti, ki razsojate o naših pravicah in dolžnostih ne da bi se poskušali vživeti v naš položaj, bi od presojanja do obsojanja morali zadevo bolje preučiti, saj je tema za veliko število slovenskega občestva zelo, zelo občutljiva.

Izseljence vidite, kot jih pač vidite — zgolj z materialistične strani. V resnici je še razlika med vami in nami ta, da mi za slovenstvo in Slovenijo delujemo brezplačno in iz ljubezni, vse gre iz »našega žepa«, vam pa »letijo v žep« plače, honorarji, dnevnice in kdo vse še kakšne ugodnosti. Torej slovenstvo prevajate, zastonj pa ne naredite ničesar. (Močne črke moje, op. ur. AD)

Verjetno se boste strinjali z menoj, da je za narod pomembno, da živi kjerkoli in da ne izgine z odra zgodovine. Važno je le, da je v svetu znan in priznan, še posebej, če ima svojo državo ali če jo je treba pred tem šele priznati.

Te dni v Avstraliji zbiramo podatke o uspešnih avstralskih Slovencih, nasploh o slovenski skupnosti in o Sloveniji. Podaj (dalje na str. 10)

USTANOVLJENA VZAJEMNA KREKOVA BANKA

Slovinci po svetu delničarji v Sloveniji!

Maribor, Slovenija — Dragi rojak! Prav ste videli! Od 16. oktobra 1992 — to je ustanovni dan Vzajemne Krekove banke — ste vsi Slovenci po svetu kar najlepše povabljeni, da postanete delničarji novoustanovljene banke s sedežem v Mariboru.

Ustanovili so jo: tri slovenske škofije, predstojniki moških in ženskih redov v Sloveniji in 99 ustanoviteljev-delničarjev iz domovine, zamejstva in zdomstva, skupaj 104 fizične in pravne osebe.

Delničarji-ustanovitelji so na dan ustanovitve zbrali 5 milijonov nemških mark (DEM). To vsoto predpisuje zakon o bankah R Slovenije, kot ustanovitveni kapital. Banka bo začela delovati po novem letu. Do Božiča bo treba zbrati še vsaj dva milijona (2.000.000) DEM. Dobro leto pa bo na prodaj še za 3.000.000 DEM delnic. Ena delnica je vredna 200 DEM. Če jih kupite 100, dobite en glas v Zboru banke.

Ustanovitev Vzajemne Krekove banke v Mariboru je za slovensko bančništvo v mladi državi vsaj tolikšen zgodovinski dogodek, kot so v Krekovem času bile posojilnice in zadrage, ki so takrat rešile slovenske kmete in obrtnike. Ustanovitev Krekove banke pa je tudi velik izziv sedanjemu bančnemu monopolu. Nova banka je prvi resen konkurent monopolnemu stanju v slovenskem bančništvu.

Dragi rojaki! Zadovoljni smo, ko vam iz domovine sporočimo veselo novico, da v prihodnosti vaš težko zaslužen denar ne bo pritekal v domovino zgolj kot enkratna pomoč vašim dragim, ampak ga boste doma nalagali v delnicah. Vaše delnice bodo stalno krepile slovensko gospodarstvo in ga dejavno vključevale v svetovne bančne in finančne kroge. Del gospodarstva, ki ga bo vodila nova banka, bo tudi začetek stvarnega vključevanja najbolj demokratičnega dela našega naroda v nova gospodarska razmerja v naši mladi državi. Vaš kapital bo ostal vaš in oplemeniten v slovenskem gospodarskem ustvarjanju in bo v tem smislu dvakrat slovenski.

Naj vam predstavimo Upravni odbor, ki šteje 9 članov: 1. Škofija Koper, mag. Alojz Milharčič, škofijski ekonom; 2. Nadškofija Ljubljana, msgr. Vinko Vegelj, stolni kanonik, župnik; 3. Škofija Maribor, Mirko Krašovec, škofijski ekonom; 4. Ženske redovne družbe, s. Mihaela Berčon, provincialka Šolskih sester; 5. Moške redovne ustanove, mag. Stanko Hočevnar, inšpektor salezijancev in predstojnik SVRPS; 6. Individualni delničarji, dr. Stanko Ojnik, profesor prava; 7. Zamejski Slovenci, mag. Štefan Lesjak, računovodja Mohorjeve družbe Celovec; 8. Izseljenci, Stanko Gajšek, izseljenski duhovnik v Ingolstadtu; 9. Strokovni sodelavec, dipl. oec. Franc Slak, finančni direktor, Mercator Ljubljana.

Nadzorni odbor: 1. Škofija Koper, Ivan Bizjak, dipl. filoz. fakultete, bančnik, Ljubljana; Nadškofija Ljubljana, dipl. oec. Mihael Demšar, Ljubljana; 3. Škofija Maribor, Janez Novak, župnik, Zreče; 4. Redovniki, dipl. oec. in dipl. teolog Vlado Bizant, lazarist, Ljubljana; 5. Izseljenci in zamejski Slovenci, Quinzi Ernest, bančnik, Gorica.

Glavna skrb Upravnega odbora in vodstva banke bosta njena stabilnost in da bo varnost naložb vsaj tako velika, kot v najboljših zahodnih bankah. Vzajemna Krekova banka bo poslovala po zahodnih normah. Okno v svet in strokovni svetovalki ji bosta še naprej banka Liga iz Nemčije in Raiffeisenbank iz Avstrije.

Še enkrat lepo vabljeni k nadaljnjemu utrjevanju demokracije v domovini, za kar imate neprecenljive in trajne zasluge! Ko boste vlagali doma, boste naredili sodoben korak več v zgodovini slovenske državnosti in za prihodnost slovenstva!

Delničar Vzajemne Krekove banke postanete, ko podpišete pristopno izjavo. Denar je potrebno nakazati s čekom, naslovljenim na »Vzajemna Krekova banka«, na naslov: Slomškov trg 18, 62000 Maribor, Slovenia.

Pristopno izjavo in vse druge informacije dobite pri g. Lojzetu Bajcu, 963 E. 179 St., Cleveland, OH 44119.

Janez Sraka S.J.

Kar lepo smo božičevali...

NEW YORK, NY - Po merjenju časa v letu 1992 je pač prišlo tako, da je bila tretja decembrska nedelja zelo blizu božičnemu dnevu. Samo štirje dnevi so bili med njima.

Pri Sv. Cirilu na Osmi smo tretjo mesečno nedeljo pred dobrimi 20 leti določili, da bomo imeli po deseti maši v dvorani kulturni program. Poimenovali smo ga »Prosvetna ura«. V razgovoru s sedaj pok. dr. Zdravkom Kalanom sem jo tako krstil, prav spontano.

V meni je pač živa zgodovina mojega naroda, in v očet-

njavni sem bil otrok podeželja, čeprav sem hodil tudi v ljubljanske visoke šole. Po deželi pa smo imeli društva, ki so prosvetno delovala. Torej zakaj naj ne bi njujorški Slovenci delovali v duhu te narodne tradicije, ki je naš narod v prejšnjem stoletju začela prebujati in narodno zavestno dvigati? V literarni zgodovini imenujemo to obdobje romantika, v politični pa je to doba narodnega prebujenja. Zakaj ne bi njujorški Slovenci imeli nekaj, kar nas spravlja iz narodne dremavosti k budnemu

življenju?

V poletnih dnevih sva o tem razmišljala z dr. Kalanom v Huntingtonu na Long Islandu, kjer sem počitnikoval in je dr. Kalan prišel k meni za tri dni. Predhodnica teh prosvetnih nedelj so bile tiste »narodne« nedelje, ko so naši mladi, učenci slovenske šole, v narodnih nošah z narodno zastavo prisostvovali nedeljski slovenski maši ob desetih. Tu je bil začetek prosvetnih nedelj pri Sv. Cirilu.

Tako je bilo tudi na decembrsko tretjo nedeljo. Z vodnikom teh ur dr. Silvom Langom sva se o programu pomenkovala prav na hitro, po doktorski navadi. Dal sem mu idejo, naj nas vodi pri sestavljanju programa svetonočna angelska pesem: Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje... Zato naj bo program ura božične pesmi. Poleg slovenskih pa naj se pojo tudi božične drugih narodov.

To moja idejo je čudovito lepo razvila dr. Dominika Lango, ko je zbrala v krog štiri pevke: ona sama, Marinka Zupančič, Rosalie Olinski, in Mila De Costo.

Nastop angelčkov na miklavževanju mi je pomagal v moji zamisli. Oder z bohkovim kotom in drevescem v temi. Angelčki zaplešejo in prižgo drevesce. Zvonovi se oglašajo in Helka Pucova s kratkimi stihmi oznanja začetek svetega večera ter poda kratko misel o Ljubezni, ki je bila v sveti noči rojena. Seveda program je razgrnil vodnik dr. Lango pred nastopom angelov in Helke.

Po Helkinih besedah se je začel odvijati s petjem »Angels We have Heard on High«; peli so vsi. Bil je dokaj lep koncert božičnih pesmi, vseh skupaj 16 pesmi. V tem zapisu ne morem podati ocene vsake, vendar mi je eden od prisotnih pozneje dejal: Doslej najboljši božični program na Osmi! Oder mi je pripravil Tone Babnik, angelski ples pa Nejče Zupan.

24. decembra se je sveti večer pričel pol ure pred polnočjo. Na koro je Nejče Zupan vodil prepevanje božičnih pesmi. Cerkev je bila vsa nekam drugačna z jaslicami in drevesci, z otemnitvijo in razsvetljenjem. Nov župnik, nove ideje, novo življenje, kajti se je naša cerkva skoraj napolnila z mladimi Slovenci. Tako je sicer bilo tudi ob lanskem božiču, ko nam je še župnikoval sedaj pok. p. Robert. Samo letos jih je bilo še nekaj več.

V radosti me je stisnil strah ob misli: Bog ne daj, da se ne ponovi lanski božič, ko teh mladih obrazov nisem videl v naši cerkvi vse od lani, in samo nekaj od njih ob Veliki noči. Te ujeti v naš stalni krog obiskovalcev sv. Cirila je naša sveta dolžnost. Kot je tudi ta, da naše ovele mlade farane in Slovence spet k našemu življenju spravimo za božjo čast in narodovo dobro. Lahko in težko delo je to, ki nas čaka, in katero mora biti skrbno opravljeno, če hočemo, da bomo še zaznavna slovenska narodna skupnost na Njujorškem.

(dalje na str. 9)

Koroški rojak opravlja pomembno funkcijo za KEVS**Dr. Zdravko Inzko vodi opazovalno misijo**

Dr. Zdravko Inzko, koroški rojak, ki je zaposlen v avstrijskem zunanjem ministrstvu, sedaj je pa vodja Kulturnega inštituta v Pragi, je bil pred kratkim imenovan za vodje misije KEVS (Konferenca za evropsko varnost in sodelovanje), ki ima nalogo opazovati in ustvarjati dialog v južnih regijah nekdanje Jugoslavije. Celotna misija KEVS traja šest mesecev, dr. Inzko sam pa bo tri mesece opazoval dogajanja v Sandžaku. Prvi del svoje opazovalne dobe je že opravil, nakar si je privoščil kratek dopust na Koroškem. Tam se je z njim za Naš tednik pogovarjal Franc Sadjak.

• **Kako ste sprejeli imenovanje v misijo KEVS, katere naloga je opazovati stanje na jugu nekdanje Jugoslavije, natančneje v Sandžaku?**

Moram priznati, da je bil odpoklic zame takrat prava groška tragedija. V najvažnejšem trenutku svojega življenja sem moral proč. V zavesti, da svoji ženi, ki je bila takrat že blizu poroda, ne bom mogel stati ob strani. Bogu hvala, da sem tik pred porodom le dobil dovoljenje za kratek dopust in po 25-urni vožnji še pravočasno prispel v Celovec.

• **Kakšni so pravzaprav cilji KEVS, da pošilja opazovalce v nekdanjo Jugoslavijo?**

Po odloku komiteja visokih funkcionarjev KEVS ter odtredbi Londonske konference 27. avgusta 1992, sta naša osnovna cilja iskanje dialoga in opazovanje. To so, kot rečeno, krepitev dialoga, objektivno zbiranje informacij, ustvarjanje stičnih točk za reševanje možnih težav, ena od naših najtežjih nalog pa bo zagotovo opazovanje oz. priprave in nadzorovanje volitev, ki bodo 10. decembra. Skupno nas je 12 opazovalcev, razporejenih na Kosovo, v Vojvodini in v Sandžaku. V Sandžaku, kjer smo nameščeni v mestu Novi

Pazar, smo trije opazovalci: iz Danske, Amerike in Avstrije. Centralna naša misija pa je v Beogradu, kamor tudi pošiljamo poročila in informacije s terena.

• **Kako so Vas v Sandžaku sprejeli?**

Srbski vladi nismo potrebni in to so nam povedali. No ja, osebno dobro poznam srbsko mentaliteto in zato me to ne razburja preveč. Ljudstvo nas je kmalu zaznalo, kajti govorce se tam hitro širijo od ust do ust. Opazovalci nimamo posebnih enotnih oblek, tudi orožja ne (to namreč ni v smislu naše misije, zato je prepovedano); kljub temu povsod vedo, kdo in kaj smo.

• **V Sandžaku doslej še ni bilo vojaških izbruhov. Vendar poznavalci te nesmiselne vojne trdijo, da se vojaška agresija pomika s severa na jug. Torej je le vprašanje časa, kdaj bo izbruhnil konflikt tudi na jugu?**

Moram reči, da tega ne verjamem, vsaj do volitev (20. 12.) ne. Trenutno prevladuje v Sandžaku ravnotežje strahu. To se opazi že v kriminaliteti tamkajšnjih ljudi, ki v zadnjem času izredno nazaduje. To pa zato, ker nihče noče dati niti najmanjšega poudarka za konflikt. Dejstvo pa je, da so vse strani, tako Muslimani in Srbi kot tudi paravojaške skupine nadvse pozorne in seveda tudi pripravljene. Največjo nevarnost pa predstavljajo paravojaške skupine, ki niso pod kontrolo.

• **V primeru izbruha konflikta, kam lahko zbežite?**

Mesto Novi Pazar leži v dolini, ki je obdana z gorami. Zato smo seveda v kotlu, če izbruhne konflikt. Prav zaradi tega si ustvarjamo zaupanje pri raznih strankah, tudi pri radikalnih, kar je seveda naša naloga. Tako smo recimo obiskali najvišjega lokalnega

Naš posnetek kaže clevelandskega pomožnega škofa Edwarda Pevca skupaj z odborniki Slovenian American Heritage Foundation. Posnetek je iz 4. decembra lani, ko je omenjena fundacija priredila svoje že tradicionalno predbožično srečanje s škofom v prostorih nekdanjega Borro-

meo semenišča. Ob tej priložnosti je SAHF podarila škofov talar, ki ga drži v rokah škof Pevce. Na posnetku so z leve Anthony Hiti, Ann Opeka, škof Pevce, Joyce Hribar, in dr. Karl B. Bonutti, dolgoletni predsednik SAHF in sedaj še častni konzul Republike Slovenije v Clevelandu.

predstavnik muslimanske verske skupnosti, imama, kar nam je bilo v veliko prid.

Na vsak način pa so občutki negotovi, ko vidiš na gorah okoli mesta topove, ki merijo na Novi Pazar. Mesto samo ima okrog 100.000 prebivalcev in je podobno Istanbulu. Tam je toliko trgovcev, da lahko kupiš vse, razen lokomotive, pravijo domačini. Kljub temu je mesto revno, kar se vidi tudi v bolnišnicah, kjer primanjkuje vsega. Prav tako primanjkuje gorilnega olja, zima pa je izredno mrzla.

Sam sem že premišljeval, kako bi ljudem tukaj pomagal. Zato bom na Koroškem sprožil humanitarno akcijo za bolnišnice v Sandžaku ter naprosil zdravnike za zelo iskana zdravila in sanitetni material, kar bom sam peljal na jug.

Objavljeno 20. nov. 1992

(Op. ur. — Revija Naš tednik prihaja po redni pošti, zato so zamude včasih tudi dvomesečne. Ker pa več naših bralcev osebno pozna dr. Inzko, ki je služil nekaj let v New Yorku, smo zgornji pogovor ponatisnili.)

BOŽIČEVALI

(nadaljevanje s str. 8)

Drugi dan, sveti dan, v cerkvi sicer lepo. Petje vodi na koru Ozana Stojanović, namesto odsotnega Nejčeta Zupana. Vendar je dr. Dominika spet med pevci. Kot dobra solistka se je tokrat, na zadnjo decembrsko, izkazala Milena Branc.

Na to zadnjo nedeljo v 1992 smo spet bili skoraj v tesnem krogu stalnih nedeljskih obiskovalcev sv. Cirila. To je lahko zaznal tudi Tone Malenšek iz Connecticuta, ko nas je na to nedeljo obiskal v cerkvi, ker je moral na ta dan priti v naše mesto. Pri Sv. Cirilu je našel slovensko Gospodovo daritev. To je vrednota, če dobro pomislimo, in naša dolžnost je to vrednoto skrbno, čeprav s težavo, ohranjovati za naš naslednji rod. Tega pa moramo usposobiti, da bo znal še on ohranjovati to, kar bo od nas prejel...

Tone Osovnik

Alojz Uran — ljubljanski pomožni škof

Dne 16. decembra je papež Janez Pavel II. za novega pomožnega škofa ljubljanske nadškofije imenoval mag. Lojzeta Urana, župnika in dekana v Šentvidu nad Ljubljano.

Novi škof se je rodil 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah v župniji Šmartno pod Šmarno goro. Po osnovni šoli se je leta 1960 vpisal na gimnazijo Ljubljana-Bežigrad in tam leta 1964 maturiral. Vstopil je v bogoslovje in bil po končanem študiju na teološki fakulteti leta 1970 posvečen v duhovnika v ljubljanski stolnici. Svojo prvo duhovniško službo je kot stolni vikar nastopil v stolni župniji sv. Nikolaja, kjer je ostal do leta 1974.

Od 1974 do 1978 je študiral v Rimu in študij uspešno skle-

nil z magisterium o katezezi odraslih.

Po vrnitvi v domovino je l. 1978 postal rektor Malega semenišča pri Sv. Petru v Ljubljani. Leta 1980 je postal župnik v župniji Ljubljana-Šentvid.

Poleg rednega dela na župniji je novo imenovani škof opravljal veliko dodatnih služb. V letih od 1981 do 1989 je bil prodekan v zahodnem delu dekanije Ljubljana—me-

(dalje na str. 11)

V BLAG SPOMIN

Pete obletnice našega ljubljenega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

DOMINIK STUPICA

ki je zatisnil svoje blage oči dne 5. januarja 1988.

V miru božjem Ti počivaj, dragi, nepozabni nam. V nebesih večno srečo uživaj, do snidenja na vekomaj.

Žalujoči:

Ivanka — žena
John — sin z družino
Andrej, Dominik, Matija — sinovje
ter ostalo sorodstvo tu, v Sloveniji in v Kanadi.

Euclid, Ohio, 7. januarja 1993.

V BLAG SPOMIN

naših dragih staršev, starih staršev in prastaršev, ki sta v Gospodu zaspala.

Ob četrti obletnici

Ob petnajsti obletnici

APOLONIJA KOŠIR
Umrla 7. januarja 1989

ANTON KOŠIR
Umrl 28. oktobra 1977

Počivajta v miru božjem, kjer ni gorja in ne solza. Pot življenja naj pripelje nas k vam na vrh zvezda.

Žalujoči

Sinovje — Janez, Pavle, Jože z družinami, Cleveland
Hčeri — Cilka, Marjanca z družinama, Slovenija
in ostalo sorodstvo v Clevelandu, Sloveniji in Trstu.

Cleveland, Ohio, 7. januarja 1993.

V BLAG SPOMIN

OB 33. OBLETNICI,
ODKAR JE UMRLA NAŠA
LJUBLJENA MATI

ANA PAJK

ki nas je za vedno zapustila
dne 10. januarja 1960.

V miru božjem zdaj počivaj,
draga, nepozabna nam,
v nebesih rajsko srečo uživaj,
do svidenja na vekomaj.

Skupaj mnogo let smo živeli,
slabe in dobre čase imeli,
Bog pa hotel je tako,
da Vas prvo vzel je v nebo.

Žalujoči:

REV. FRANCIS M. PAIK,
EDWARD PIKE, sinova;
DIANE, snaha;
vnuka in vnukinje
ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 7. januarja 1993.

Slovenstva se ne kupuje, ampak čuti

(nadaljevanje s str. 8)

tki bodo objavljeni v tukajšnjem dnevniku Herald-Sun. Med slovenskimi (po vaše) »čezmorci« je veliko število zelo uspešnih, takih, ki so za vas, v domovini in za nas po svetu, pravi ambasadorji in glasniki slovenskega naroda nasploh. Seveda lahko sém prištejemo tudi marsikaterega povprečnega, zavednega in marljivega Slovenca.

Poglejmo le nekaj primerov:

— **Uspešni podjetniki in biznismeni.** Investirajo v Slovenijo. V Avstraliji, Novi Zelandiji, Maleziji, Singapuru in Indoneziji iščejo poslovne partnerje za Slovenijo. Iz domovine je marsikateri izmed njih odšel ponižan in preganjan, pa danes na to pozablja. V Avstraliji so nastala poslovna združenja, predvsem zato, da bi bilo vam bolje. Ti podjetniki nimajo dnevnic ali plačanih potnih stroškov, za Slovenijo delajo zastonj.

— **Znanstvenica-izumiteljica** novega načina kultiviranja in presajanja kože po opeklinah (iz cm človeške kože »pridelala« toliko kože, kolikor je potrebno). Svoj izum bo verjetno posredovala vam v Sloveniji.

— **Bivši senator** - Slovenec, prvi ne-anglosaksonski politik v avstralskem parlamentu.

— **Profesorica** na melbournski univerzi-germanistika. Dosegla je, da je slovenski jezik na gimnazijah priznan kot matritetni predmet.

— **Nagrajenci kraljice Elizabete II.** - Slovenci s titulo M.B.E. Member of the Most Excellent Order of the British Empire — za delo v multikulturni Avstraliji, v slovenski skupnosti in s tem tudi za Slovenijo.

— **Slovenka**, ki je napisala zgodovino Slovenije v angleščini (da ne bi bilo pomote — brezplačno), njeno ime pa je tudi v marsikateri znanstveni

knjigi paleontološke vede, kot risarke fosilov.

— **Odvetnica**, Avstralka, soproga Slovenca, ki je prevedla novo slovensko ustavo v angleščino (v to brezplačno delo je pritegnila tudi svojega soproga in avstralskega strokovnjaka za mednarodno pravo). Prav gotovo ne bi privoščili slovenskega državljanstva niti njej in njenim trem otrokom, ki govorijo lepšo slovenščino kot marsikdo v Sloveniji.

— **Prostovoljne akcije** — skrb in plačilo za slovenski lektorat na sydneyški univerzi, poučevanje slovenščine v slovenskih šolah, učenje folklorne, slovenske pesmi in glasbe, zborovskega petja; društvene, kulturne in druge aktivnosti; urejevanje in dopisovanje v tukajšnja slovenska glasila; predavanja o Sloveniji na tretji univerzi; tiskanje letakov, brošur, drugih informacij, ki jih je izdelal slovenski tiskar in smo jih delili pri raznih demonstracijah, pošiljali politikom in medijem; razpošiljanje informacij iz Slovenije avstral-

skim politikom in Slovencem po Avstraliji; v večini primerov brezplačna pripravljanja radijskih oddaj; prevajanje in pošiljanje dokumentov in podatkov o Sloveniji na razne avstralske institucije; internacionaliziranje slovenskega vprašanja; posredovanje med avstralsko in slovensko vlado; zastopanje slovenskih interesov v Avstraliji; delo s potnimi listi in aktiviranjem slovenskega državljanstva idr.

— **Izseljenci** smo vsa leta prinašali v domovino devize, vlagali v slovenske banke, vam pošiljali tuje turiste, materialno pomagali sorodnikom, da so si zgradili boljše hiše; v Avstraliji sedimo na slovenskih stolih Euro-Furniture, pijemo slovenske čaje, vino in radensko, ki jih hladimo v hladilnikih Gorenje itd.

— **Finančna pomoč** — nabilarna akcija za potres v Soški dolini, za dihalni aparat slovenskega dekleta, za revne družine, za nerazvite Haloze, za Trubarjevo domačijo, za Klinični center v Ljubljani, mariborsko bolnišnico, za Slomškovo spomenik, spomenik Rudolfa Maistra, pomoč Sloveniji v času vojne in po njej (četrt milijona dolarjev), pomoč za begunce, še pred tem nabirka za demokratizacijo Slovenije; danes pa je prispelo obvestilo o zahvali Univerzitetne pediatrične klinike v Ljubljani, za prispevek od prodaje pesniške zbirke južno-avstralskega Slovenca; in tako naprej in tako dalje...

Ker ste naše »dolžnosti« materializirali, ste dobili tudi ustrezen odgovor. Za več informacij o izseljenstvu vaših rojakov pa se prosim obrnite na Oddelek za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani ali na Univerzitetno knjižnico (kjer si v naših publikacijah lahko preberete vse o našem delu za Slovenijo in slovenstvo), obrnete se lahko tudi na Slovensko izseljensko matico, morda na prejšnjega ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja, ki je bil med nami, prav tako tudi dr. Jože Puč-

nik, Janez Janša, dr. Dimitrij Rupel, prof. Lojze Peterle. Preberete si lahko knjigo Brede Čebulj Sajko »Med srečo in svobodo«, v kateri je med drugim zapisala:

»Videti izseljenca skozi njegove občutke in čustva, spoznati njegovo notranjost — izpovedano med vrsticami — mi je postalo nekakšno vodilo v času bivanja z njimi in še bolj v času nastanka knjige. To me je odvrnilo od do sedaj uveljavljenih, toda neživljenjskih definicij izseljenca — izseljenstva.«

Draga novinarja in dr. Prunk! Navedla sem le majhen del »davkov«, ki vam jih plačujemo izseljenci skozi vse svoje izseljensko življenje. Tudi kot avstralski državljan plačujemo davke, del teh odvaja avstralska vlada v Organizacijo Združenih narodov (milijarde), v današnjih časih pa ste na tistem evropskem prostoru, skupaj z vašimi sosedi, zelo odvisni od te organizacije.

Naj končam to pismo še s čustveno noto, z besedami avstralskega slovenskega pesnika Jožeta Žoharja:

»Ti veš: Odhod od tod je ena sama bolečina.
Ti veš, kako bo dolga pot in kje je druga domovina.
Veš kako samo me pol odhaja, kako me pol za vedno tu ostaja.
Veš Ti, vem jaz, ve čas:
Samo ta je prva, prava domovina!

V ZAHVALO IN LJUBEČ SPOMIN

1912

1992

Globoko užalosteni, a vdani v voljo Vsemogočnega naznanjamo, da je po težki bolezni zadnjih treh mesecev njenega življenja, v Gospodu zaspala naša draga mati in stara mati

JOŽEFA KUCHAR ROJ. REBOLJ

Njena življenjska pot se je končala 4. novembra 1992 v Clevelandu, Ohio. Rojena je bila 4. marca 1912 v Spodnjem Brniku pri Kranju, Slovenija. V Gilbert, Minnesota je prišla s sedaj pok. možem Luka Kuharjem l. 1950, v Cleveland pa sta prišla l. 1951. Bila je članica Oltarnega društva pri Sv. Vidu in Materinskega kluba pri Sv. Vidu. Pogreb je bil 6. novembra 1992 iz pogrebnega zavoda Zak na St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida, in nato na Vernih duš pokopališče.

Globoko zahvalo naj prejme č.g. Jože Božnar, župnik sv. Vida, za vodenje rožnega venca v pogrebni kapeli, za darovano pogrebno sv. mašo, tolažilne besede pri pogrebni maši, in za njegove poslovilne molitve pri odprtem grobu. Našo zahvalo naj prejmejo tudi Fantje na vasi, za tako lepo petje v pogrebni kapeli, kakor tudi članstvo Oltarnega društva in Društva Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu, za molitve rožnega venca v pogrebni kapeli.

Našo zahvalo naj prejmejo tudi č.č.gg. Cimperman, Cvelbar, Evans, Gallagher, Jerše in Kumše, ki so obiskovali pok. mamo v St. Vincent bolnišnici, ali v pogrebni kapeli. Zahvalo naj prejmeta še č.č.gg. Cimperman in Evans, ki sta somaševala pri pogrebni maši.

Globoko zahvalo izrekamo članom organizacij, katerim je naša draga pripadala, ki so se v tako lepem številu poslovlili od nje. Naj Bog stotero povrne vsem, ki so darovali prekrasne vence in cvetlice, za sv. maše, ter za številne izraze sožalja. Iz dna srca se zahvaljujemo vsem, ki so prišli ranjko kropit, se udeležili pogrebne maše, dali vozila na razpolago in spremili našo ljubljeno na pokopališče. Najlepša hvala Francetu Šega in Jožetu Petelinu, ki sta nosila krsto skupaj s pokojničinovimi sinovi. Lepo se zahvaljujemo g. Davidu Krizanu za lepo spremljavo na orglah, in članom cerkvenega zbora za tako lepo petje. Lepa hvala osebju Zak zavoda za vso postrežbo in skrbno vodenje pogrebne sprejave.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so se nas in naše drage posebej spomnili, in za katere smo imeli naslove. Ako kdo kartice ali cvetlice ni prejel, naj nam oprostijo in naj s to javno zahvalo sprejme našo globoko hvaležnost.

*Upanje nam govori,
da vidimo se nad zvezdami,
kjer Kristus pričakuje vse,
ki s križem nas odrešilje.*
(pok.) č.g. Gregor Mali

*Zaklenil sem vrata,
zagrnil okna, da bi kdo
ne videl moje žalosti.*
Odprl sem zemljevid sveta...
(pok.) Karel Mauser

Žalujoči ostali:

(pok.) Luka, mož

Janez (pok.), Alojzij, Bogomir, Frančišek in Stane, sinovje

Marcy in Metka, snahi

Ursula Maria, vnukinja

Andrej, Benjamin, Marko in Niko, vnuki

in ostali sorodniki v Argentini, Sloveniji in Združenih državah
(V Sloveniji je že pokojnih šest bratov in štiri sestre.)

May this notice serve as our deep thanks and appreciation to all who visited, expressed their sorrow and condolences, and their prayers, on the passing of our dear mother and grandmother, Jožefa Kuhar (nee Rebolj). And to those to whom we have not yet been able to respond, may this notice also express our thanks for your kind prayers and words.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

V LJUBEČ IN NEPOZABEN SPOMIN!

ob devetnajsti žalostni obletnici, odkar je umrl
na Mlakah v Beli krajini naš dobri, skrbni oče, stari oče in tast

JOHN F. SMUK

Njegovo življenje je ugasnilo 2. januarja 1974.

O, ko bi mogli moč skovati,
ki bi prinesla nam nazaj
obličja Tvojega milino
in blagodejni Tvoj smehljaj.

V spominih svetlih in hvaležnih,
v ljubezni lepi, Tebi zvesti,
pa ostaneš, ata, Ti pri nas
zdaj in slednji čas!

TVOJI ŽALUJOČI:

hčerki VIDA RUPNIK, MIMICA KRALJ
sinovje MILAN, ANTON in JOŽE — zeta in snahe
vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 31. decembra 1992.

MOHORJEVA DRUŽBA Celovec

Dragi mohorjani doma in po svetu!

Božični prazniki utrjujejo družinske in prijateljske vezi. Kakor so si družine prej ob branju Mohorjevih knjig in ob prepevanju adventnih in božičnih pesmi krajšale dolge zimske večere, predvsem pa se bogatile z žlahno domačo besedo in z duhovno bero pisateljev in pesnikov iz domačih in tujih logov, tako so Mohorjeve knjige tudi v času tele-medijske in medcelinske povezave še vedno zaželeni duhovni domači kruh na družinski mizi rojakov po svetu. Kakor je pomenil kruh iz domovine mnogim rojakom v tujini ne samo pozdrav, temveč tudi moč in zdravilo, tako je domača beseda najbolj sočna hrana za um in srce. Mohorjeva se čuti zavezano, da tudi v prihodnosti bogati slovenski narod in slehernega rojaka z dobrimi knjigami.

Lansko leto smo obhajali v Celovcu 140-letnico Mohorjeve družbe in se pri tem spominjanju opirali na letnico 1851, ko je prof. Janežič razglasil ustanovitev Društva sv. Mohorja. Letos sta sestrski Mohorjevi v Sloveniji in v Gorici obhajali hkrati s 130-letnico smrti soustanovitelja Mohorjeve škofa Antona Martina Slomška jubilejno letnico častitljive zgodovine, ko je stopila Mohorjeva na oder kulturnega življenja z lastno založniško dejavnostjo. Skupna izjava treh Mohorjevih družb v Bilčovsu 8. julija 1992 z namenom, da bi se po novih družbenih razmerah v Sloveniji domenili o možnostih medsebojnega sodelovanja z novimi skupnimi projekti na založniškem in drugem področju, je prav gotovo nekakšen mejnik v do sedaj krajevno razmejenem delovanju Mohorjeve družbe.

V Celovcu se je drevo Mohorjeve družbe razraslo v košato drevo z močnimi vejami, saj so poleg založbe še tiskarna, knjigarna, dijaški in študentski domovi, dvojezična ljudska šola in dve gospodarski podjetji. Svoje duhovno in kulturno poslanstvo je Mohorjeva mogla izpolnjevati z nenehno skrbjo za zdravo gospodarsko podrast. Tudi v prihodnje se bomo oprijemali treznega gospodarskega realizma, ki ga sicer navdihujejo duhovne smernice, a ki hkrati ne gradi gradov v oblakih.

Celovška Mohorjeva je stopila na svojem občnem zboru 8. oktobra 1992 v novo desetletje tudi z novim upravnim in nadzornim odborom. Ob takem prehodu in pogledu nazaj se najprej zahvalujemo dosedanjemu odboru in predsedstvu za vse vestno in zvesto delo ter vso vzajemno skrb za rast in razcvet naše družbe.

Hvaležnost je bogastvo tistih, ki ne morejo povrniti, kar so sprejeli. Smemo biti tolmači hvaležnosti mohorjanov na Koroškem in po svetu, predvsem pa izrekamo velik 'Bog povrni' rajnemu prelatu dr. Janku Hornböcku, ki je kot 'drugi ustanovitelj Mohorjeve' postal zgovoren simbol naše družbe. Njemu in vsem rajnim odbornikom ter predsednikom hvaležen memento, poverjenikom po svetu pa iskrena zahvala s prošnjo za nadaljnjo zvestobo Mohorjevi in njenemu poslanstvu na pragu tretjega tisočletja.

Učlovečena večna Beseda nam govori tudi po naši materini besedi. Naj nam razodeva vse dni naslednjega leta dobroto in ljudomilost našega Boga. Naj bo zvestoba do BESEDE in do naše domače besede poroštvo za božji blagoslov Mohorjevi in vsem mohorjanom po svetu.

S temi božičnimi in novoletnimi voščili ter željami Vas v imenu odbora pristrčno pozdravlja.

Jože Kopeinig
predsednik
Jože Kopeinig

ravnatelj
dr. Anton Koren

Ob jubileju Mohorjeve družbe

LJUBLJANA - Stoštirideset let je malo in je veliko: pravzaprav le dve človeški življenji po sedemdeset let, pa hkrati tudi vsaj pet človeških rodov.

Moj stari oče je bil rojen 1852, v letu ustanovitve Mohorjeve družbe, se pravi, da so prve mohorjevke lahko brali njegovi starši in da sedanje berejo moji vnuki. Pet rodov naših ljudi torej že spremlja knjige Mohorjeve družbe, pet rodov pa celo pri maloštevilnosti Slovencev znese kar prilično množico in njihov vpliv je moogoče zajeti tudi v odstotkih.

In če pomislimo, kaj vse se je medtem zvrstilo in spremeniilo na tem koščku zemlje, kjer kulturno dela Mohorjeva družba, se pokažejo še nove razsežnosti: kakor srajce smo menjavali države in državne ureditve: Avstrija, Jugoslavija, okupacija, nova Jugoslavi-

ja, Slovenija; vrstile so se revolucije, ideologije in družbene preureditve; svet se je iz temačnega in mračnega srednjega veka trsk in petrolejk po goethejevsko prebil do več luči v svitu obločnic, žarnic in žarometov; v prometu se je iz pešca in jezdeca razvil v kolesarja, šoferja, pilota in astronauta in pri tem so slovenske cize in lojtrnike, zapravljičke in koleslje, fijakarje in postiljone, kočije in prve vlake, čolne in jadrnice zamenjali avtomobili in ekspresni vlaki, avtobusi in parniki, letala in sateliti...

Obstati sredi vseh teh sprememb, ohraniti se spričo vseh scilicet karibid, vzdržati vse pritiske z leve in desne in se obdržati skoz pet človeških rodov je že mali čudež. Če pa pomislimo, da se je Mohorjeva ne le obdržala, temveč ostala tudi

mlada, spočita, delovna in delavna, ljudem potrebna in pri ljudeh zaželena in pričakovana, vemo, da mora biti v nji nekaj več kakor zgolj navadna trpežnost.

Kaj je torej tisto skrivnostno ali znano neznano, kar ostaja živo skoz pet človeških rodov, kar petim tehnično, civilizacijsko in kulturno tako različnim rodovom Slovencev pomeni dragoceno in potrebno življenjsko spremljavo, toplo ognjišče, sopotnico in budnico, kaj petim rodovom odbornikov, urednikov in poverjenikov daje spodbudo in rejo za požrtvovalno delo; v čem je vzrok, da se je med Slovenci v tem poldrugem stoletju zvrstilo za celo velesilo bralcev in na tisoče in desetisoče njenih sodelavcev?

Odgovor je tako na dlani, da mi ga ni treba ponavljati. Izrazil ga je (1822) enaindvajsetletni Anton Martin Slomšek

z besedami: »Ena luč Slovincem gor gre: vidim majhno, pa prebrisanu trumico mladih učencikov, ki so se zbrali veselo eden drugemu roke podati, ki so se odločili Slovincem luč prižgati, da bodo veselo enkrat Slovincem svetili z besedo in dejanjem, ne po nemško, temveč po slovensko!«

Čeprav se mu je ta napoved uresničila šele pri petdesetih (1852), so jo po poldrugem stoletju (1992) znova izrazili tudi predsedniki vseh treh sedanjih družb: »Mohorjeve družbe naj sodelujejo v duhu mohorjanskega poslanstva in zamisli v skupnem slovenskem kulturnem prostoru.«

Da to ni bila le pobožna želja pred poldrugim stoletjem, mi priča tedanji dopis iz Trsta: »Tu velja prvo stopinjo k omiki položiti, bi rekel, ljudstvo k branju vabiti in spodbujati. Glavna naloga društva naj bi tedaj bila vse storiti, da bo ljudstvo k branju veselje dobilo.« In da ta beseda ni prazna niti danes, mi priča pismo, ki sem ga te dni dobil iz Argentine: »Lepo se vam zahvalim za Mohorjeve knjige, ki nam jih vsako leto pošiljate... sem jih zelo vesel in jih zelo rad berem. Ne vem, če vam je mogoče še naprej jih pošiljati, ker me zelo zanimajo.«

Misel na materinščino je torej tista vodnica, ki ohranja Mohorjevo družbo mlado in zanimivo skoz pet slovenskih rodov. Ta cilj je ukaz, ki ji veleva vzdržati v vseh preizkušnjah in krizah. Še posebej ob najbolj kritičnih obdobjih, naj bo ob začetnih, porodnih težavah, naj bo ob sesujanju držav in cepitvah Družbe na tri enote in selitvah iz Avstrije v Jugoslavijo, naj bo ob nemški in italijanski okupaciji, naj bo ob prehodu v novo Jugoslavi-

jo...

Ker sem bil sam priča ravno tem letom, lahko iz svoje izkušnje povem, v kakšen brezup je Mohorjevo družbo pahnilo leto 1941. Ko se je stara Jugoslavija sesula in sta si Slovenijo razdelili Nemčija in Italija, je Nemčija v Celju zasegla vse imetje Mohorjeve in jasno pokazala, kakšen trn v peti ji je. Zaloge knjig so bile odpeljane v stope, uslužbenci v izgnanstvo in odpuščeni. V Ljubljani se je — pod italijansko okupacijo — zbralo nekaj odbornikov družbe s pisateljem Finžgarjem na čelu. Ohranila se je tudi skromna knjigarna Mohorjeve, nekdanja podružnica, in pod obema okupatorjema je ostalo na tisoče mohorjanov.

Kaj kmalu se je pokazalo, da je italijanska okupacija »mehkejša« od nemške, da dopušča nekaj kulturne dejavnosti, in v trenutku se je v naših ljudeh prebudil slovenski pragon, kakršen je bil živ skoz stoletja pod Avstrijo in Italijo: skrb za ohranitev materinščine v tuji državi. Prejšnji odborniki in sodelavci Mohorjeve so v Ljubljani obnovili ne le odbor in uredništvo Mohorjeve, tudi njeno delovanje.

Počutili smo se kakor France Bevk in njegov kaplan Martin Čedermac na Primorskem, kakor Anton Martin Slomšek in Andrej Einspieler in Anton Janežič na Koroškem: šlo je za ohranitev slovenščine, za njene pravice in možnosti, s tem pa tudi za njeno poslanstvo med ljudmi. Poverjeniki po deželi pod italijansko okupacijo so v nemogočih razmerah vojne, taborišč in preganjanj požrtvovalno opravljali svoje delo in samo nesrečno naključje, da med njimi ni bilo pisateljskega peresa Finžgarjevega kova, je krivo, da še nimamo pretresljivega nadaljevanja njegove predvojne kronike mohorske knjige.

Ko bo vse to prej ali slej popisano, se bo pokazalo tudi polno junakov, ki so, ne glede na osebno tveganje, odnašali mohorjevke celo na nemško zasedbeno območje, samo da (dalje na str. 12)

V LJUBEČ SPOMIN

10. OBLETNICE NAŠEGA OČETA, STAREGA OČETA, PRASTAREGA OČETA IN TASTA

FRANK SHEPEC

ki je za vedno zaspal
4. januarja 1983.

Zvesto Te smo ljubili,
na Te ne bomo pozabili.
V spominu vedno boš nam,
dokler ne združimo se tam,
v svetem raju na vekomaj.

Žalujoči:

Hči Dorothy Mindick,
Livonia, Michigan
Hči Vera Baka z možem
Frankom, Euclid, O.
vnuki, vnukinji, pravnuki
in pravnukinje
ter ostalo sorodstvo.

Euclid, Ohio, 7. januarja 1993.

Škof Alojz Uran

(nadaljevanje s str. 9)

sto, od njene preureditve 1989 pa dekan dekanije Ljubljana—Šentvid. Ves čas je bil član nadškofijskega in medškofijskega katehetskega sveta, prav tako tudi član Komisije za duhovne poklice. Bil je tudi predavatelj na Teološko pastoralni šoli s katehetsko specializacijo, ki deluje v okviru Teološke fakultete.

V škofa je bil Alojz Uran posvečen od papeža Janeza Pavla II. včeraj, 6. januarja, na praznik Gospodovega razglašenja. Posvečenja se je udeležilo poleg nadškofa dr. Alojzija Šuštarja še nekaj duhovnikov in večje število slovenskih vernikov.

Predstavitve novega škofa v Sloveniji bo to nedeljo, 10. januarja, v ljubljanski stolnici. Slovesno mašo bo vodil škof Uran.

Po Družini (št. 1, 3.1.1993)

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

The Dan Cosic
FUNERAL HOME

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Misijonska srečanja in pomenki

971. Blagoslovljeno, zdravo, uspešno in

zadovoljno NOVO LETO 1993 želimo vsem odsekom, vodstvu krajevnih žarišč, mnogim sodelavcem in sodelavkam v MZA po našem kontinentu Severne Amerike, Združenih držav Amerike in Kanade, kot tudi vsem našim misijonarjem in misijonarkam po misijonskem svetu in pionirjem MZA v Evropi in Južni Ameriki ter v domovini. V svobodni Sloveniji bo sedaj misijonska pomoč možna in veliko bolj pričakovana od onih na terenu. MZA je za leto (1992) še sklenila pomagati vsem, ki jih je okoli 70.

Pomoč MZA za leto 1992 je v čekih že pri rokah in bodo v kratkem v rokah vseh, ki jih podpiramo. Nabavil jih je po naročilu g. Rudi Knez.

Ljubljanski nadškof bo dobil za pomoč k vzdrževanju slovenskih bogoslovcev dragoceni ček za \$15,000. Vdova Mara Kolman je nanovo poslala v spomin rajnega moža Ludvika \$300 za bogoslovsko vzdrževalnino v ljubljanskem bogoslovju. Pisem od bogoslovcev še nismo prejeli. Čim jih bomo, bodo takoj razposlana posameznim dobrotnikom na njih naslove.

Po prihajanju dodatnih misijonskih darov pred božičem, smemo upati, da bo leto 1992 dosedaj najbolj plodonosno, kar pomoč na teren zadeva. Izgleda, da bomo prvič dosegli \$100,000. Bogu in vsakemu dobrotniku in darovalki posebej dolgujemo iskreno zahvalo.

Istočasno se pa redčijo vrste naših pionirjev in pionirk. Nedavno smo izgubili Ludvika Kolmana v Wisconsinu, Rozalijo Zupančič in Jožefa Keteja v Ohio. Mnogi so bolni ali se starajo in odhajajo v večnost. Kot ima vsaka stvar na tem svetu svoj čas, tako tudi MZA izpolnjuje ta leta poslanstvo, ki ga ima za naše misijonarje in misijonarke, z vso ljubeznijo.

Zanimalo bo naše sodelavce, da so se pred prazniki oglasili iz misijonov tile naši garači: brata Ivan in Pavel Ba-

jec ter sestre Bernadette Jurkovič, Ildefonza Grabar, Hermina Nemšak in Štefana Sever. Sestre v božičnem pismu omenjajo, da »kot vsako leto, želimo tudi ob koncu tega leta deliti z vami veselje in skrbi našega misijonskega življenja v Frescu in Gbagbamu.

Leto 1992-93 je za nas leto iskanja in preusmeritve, kajti vsiljujejo se spremembe in nove zahteve.

Sestra Anica Starman, zdravnica, je odsotna za eno leto. Nahaja se na študijskem izpopolnjevanju medicine v Lyonu, Francija. Med tem časom se je pridružila redovni skupnosti v Charvisu. Njeno delo v tukajšnji bolnici v Frescu nadaljuje zdravnik domačin.

Postavljajo se vprašanja. Ali naj se s. Anica vrne na svoje staro mesto delovanja? Ali je bolj potrebno pomagati ljudem našega področja pri zdravstveni vzgoji, pri izobraževanju vaških babic in oseb, odgovornih pri skrbi za higijeno ter ustanavljanju vaških lekarn?

Od junija dalje s. Štefana ne dela več v zdravstvenem domu kot medicinska sestra. Vlada ne dovoljuje več prostovoljcem delati v državnih ustanovah. Upa, da bo spet našla nov način, kako ostati na razpolago bolnikom. Sprašujemo se, ali naj odpremo privatni zdravstveni center na še manj razvitem področju, kot pri nas? Ali naj ostameno tu ter odpremo, ob že obstoječem zdravstvenem domu in porodnišnici, dodatni center (npr.: zdravstveni center za pediatrijo, cepljenje itd.)?

Naša navzočnost pri dijakih

v Frescu in dekliškem gospodinjstvem centru v Gbagbamu se nam zdi pomembna. S. Hermina in s. Bernadetta nadaljujeta svoje delo v 'Campus' (dijaškem domu za fante) in dekliškem domu.

Za dobro delovanje dekliškega gospodinjstvega centra skrbita s. Štefana, ki letos nima priložnosti biti z bolniki, ter s. Kristina, ki se je vrnila

po enoletnem študiju v Franciji, na teren. Pomagata jima domačina Gilles in Marcelline. Tri mesece nam je bila v dragoceno pomoč pri usposabljanju deklet Jacqueline Revel iz Francije. S. Monique obiskuje dveletno katehetsko šolo na katoliškem Inštitutu v Abidjanu.

Naši skupnosti se je pridružila s. Marie-Therese. Odkriva Afriko in življenje v njej, sodelujoč pri pastoralnem župnijskem delu. Pomaga sestri Hermini in s. Ildefonzi popravljati naloge dopisnega svetopisemskega tečaja.

Mesec dni je bila med nami naša pokrajinska predstojnica, s. Marie-Claude. Skupno smo razmišljale, kako usmeriti naše dejavnosti ter kje in kako odpreti noviciat za naše mlade

OB JUBILEJU

(nadaljevanje s str. 11)

bi ljudje ne ostali brez slovenske besede, pa čeprav se je morala znova skrivati pod sedmi mi plastmi pepela, da ni bila pri priči sežgana in njen lastnik poslan v Dachau (ali Strehovec, kakor smo mu takrat mimikrijsko rekli in pod tem imenom tudi v časopisju poročali o tamkajšnjih umrlih).

Kakor da se je usoda poigrala s pisateljem Francem Saleškim Finžgarjem, najmočnejšim stebrom Mohorjeve družbe v zadnji tretjini njenega prvega stoletja, in z njegovim spisom *Življenje in smrt mohorske knjige*, pa je moral ravnati on — v strahu pred oblastmi — dvakrat trgati liste iz trdo vezane sejne knjige Mohorjeve družbe, ob začetku in ob koncu okupacije, ob začetku v strahu pred Nemci in Italijani, ob koncu v strahu pred »osvoboditelji«, da ga ne bi obdolžili kršitve kulturnega molka.

»Smrt« je torej mohorska knjiga doživela samo v Finžgarjevi domišljiji in v njegovih rokah, sicer pa mohorjevke še naprej živijo. Niso ne muzejski eksponati ne mrtvi fosili. V stari domovini v vseh treh državah in v novi domovini po vsem svetu v vseh treh vejah, celjski, celovški in goriški, uredničujejo še zmeraj mladostno in žal tudi še zmeraj živo aktualno in pereče Slomškovo geslo: Slovenska beseda bodi nam luč!

Janko Moder
Rodna gruda, dec. 1992

Afričanke, ki želijo postati redovnice. Raymonde, Marie in Angela obiskujejo gimnazijo gospodarske smeri v Abidjanu in vztrajajo v iskanju redovnega življenja.

Naši načrti preteklega leta so se uresničili: zgradili smo 'Apatame' (odprte učilnice) v 'Campusu' in dekliškem domu; namestili leseni strop v sobe Campus; na novo prepleškali naši dve hiši. V Gbagbamu se gradi župnišče.

Vsem se iskreno zahvaljujemo za vašo duhovno in materialno pomoč. Prosimo vas, da v vašo molitev vključite naše skrbi in iskanja.

Blagoslovljen božič in srečno Novo leto 1993!«

Sledijo podpisi zgoraj imenovanih štirih slovenskih misijonark, katerim smo po predsednici MZA Joliet, gđc. Mariji Jeretinovi, poslali MZA pomoč za 1992. Vsaka je dobila ček za \$500 za svoje delo v misijonu, kjer deluje.

Ista je poslala tudi usmiljenki s. Lidiji Krek na Miren v Sloveniji \$100 kot dar MZA njej za uboge in njeno pošto, ki je za nas vse vsako leto veliko dražja.

Oglasili so se nam za božič

tudi o. milan Kadunc, brat Rafael Mrzel, o. Vladimir Kos, brat Ludvik Zabret, brat Ivan Kešpret, brat Jožko Kramar, g. Andrej Majcen, g. Andrej Prebil, g. Franc Jereb, g. Francis Rebol, s. Marija Banič, s. Cecilija Prebil, s. Marija-Andreja Šubelj, s. Ivana Cvijin, s. Mojca Karničnik, s. Vincent Novak, g. Daniel Ohmann, s. Marija Sreš, sestri Benigna in Alojzija Šteh, s. Silva Žužek, s. Kristine Knez, g. Carlo Socol, g. Emil Chiu, g. Avgust Horvat, s. Bogdana Kavčič, s. Anica Miklavčič, g. Jože Šömen, o. Jože Grošel, s. Leopoldina Podgornik, o. Miha Drevenšek, brat Zdravko Kravos, ki se je vrnil iz Zambije v Slovenijo in bo poslan na nek drug misijon. S. Minka Škerl nam je sporočila kratko, da odhaja iz Afrike in ni dodala drugih informacij.

Rev. Charles Wolbang, CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Ponavljamo, da imamo pri Ameriški domovini fax in sicer 216/361-4088.

Pota in križpotja

(nadaljevanje s str. 7)

sem prišel ob poslušanju govorov funkcionarjev ZSMS na konferencah SZDL, kamor sem bil vabljen kot predsednik SKZ. (SKZ smo namreč registrirali kot društvo, ki deluje v okviru SZDL. Druge možnosti za zakonito delovanje ni bilo.)

(se bo nadaljevalo)

Novi grobovi

Frank J. Macerol

Dne 2. januarja je umrl 86 let stari Frank J. (Mac) Macerol, dolga leta živeči v svetovidski okolici, nekdanji lastnik Willow Farm Dairy, vdovec po Jean, roj. Hlad, brat Molly Skrajner, Dorothy Horvatic ter že pok. Rose Cerne, Louisa Urbancica, Jamesa Macerola in Albine Korab, ustanovni član društva Clairwoods št. 40 ADZ l. 1927, KSKJ št. 25, DNIJ pri Sv. Vidu in Kluba upokojencev na St. Clairju. Pogreb bo iz Zak zavoda, 6016 St. Clair Ave., danes, 7. januarja, v cerkev sv. Vida dop. ob 9.30 in od tam na Vernih duš pokopališču.

Organizacije vabimo, da nam sporočajo datume njihovih prireditev, načrtovanih za leto 1993.

MALI OGLASI

V NAJEM

Prostori za trgovino ali pisarno. V Euclid in E. 200 St. okolici. Kličite po 6. zv. 352-0476.

FOR RENT

For retail or office space. E. 200 St. Euclid area. Call after 6 p.m. — 352-0476.

FOR SALE

Brick Ranch. 24100 Russell. Euclid. 6 rooms. 3 bdrms. 1 1/2 baths. Full basement. Call 261-8885. (1-4)

FOR RENT

3 Furnished Rooms, Up. No children or pets. Pay own utilities. St. Vitus area. \$125 per month + dep. Call 261-7052. (1-2)

For Rent

1 bdrm apt. with appliances. Air cond. No pets. Near Slovene Home for Aged. 1 mo. free rent. Call 261-0430. (51-2)

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovene Home for the Aged. New carpet & appliances. Call 481-6929 or 951-3087. (8)

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7027877. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Vladimir M. Rus

Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

Grdina — Faulhaber

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.

531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Za zanesljivost in stvarnost cen pri "kupovanju" ali prodaji Vašega rabljenega avtomobila še Vam priporoča slovenski rojak

Frank Tominc lastnik

CITY MOTORS

5413 St. Clair Ave.

tel. 881-2388